

JaSeSoi ry kouluttaa 2007

Rytmiseminaari astu sisään ## Tasokurssit jos tahdot enemmän ### World Village—Maailmankylä kansainvälisesti ### Syysseminaari ”jasesoijasesoi”

XXI Rytmiseminaari, 16.-18.3.07
Suomen Nuoriso-opisto, Paukkula, Mikkeli

KOULUTTAJAT

Arnold Chiwalala, Suomi/Tansania:

Discover New Ways of Making Rhythm

Elina Kivelä-Taskinen, Suomi:

Motoristen taitojen kehittäminen rytmiikan avulla

Polo Vallejo, Espanja:

Where is the Beat?

Soili Perkiö: Warm Up

Rytmiseminaari on monille ensi askel Orff-pedagogian iloiseen ja innostavaan maailmaan.

Rytmiseminaari on JaSeSoi ry:n pääkoulutustapahtuma. Kurssi sisältää iloa, leikkiä, musisointia ja musiikkiliikuntaa. Se on suunnattu kaikille musiikkia työssään käyttäville ja harrastaville.

IX World Village—Maailmankylä, 6.-11.8.07
”Tune in the Roots—Tuning the Roots”

Sibelius-Akatemian kurssikeskus
Kallio-Kuninkala, Järvenpää

KOULUTTAJAT

Uulu, Finland:

People with Frame Drums

Soili Perkiö, Finland:

Pedagogical Approach to World Music

Reetta-Kaisa Pirhonen, Finland:

Creative Folk Dance

Maailmankylä on kansainvälinen koulutustapahtuma, johon osallistuu musiikkikasvattajia eri puolilta maailmaa. Löydä ja koe uusia musiikillisia ulottuvuuksia ja tutustu erilaisiin musiikkikulttuureihin.

Maailmankylä järjestetään yhteistyössä Sibelius-Akatemian kanssa.

Tasokurssit, 3.-8.6.07
Oriveden Opisto

KOULUTTAJAT

Inkeri Simola-Isaksson, Markku Kaikkonen,

Terhi Oksanen, **Soili Perkiö**, **Ilkka Salovaara**,

Harri Setälä

Tasokursseilla saat Orff-pedagogian keinoin uusia ja syventäviä ideoita pedagogisesti ja muusikkoutesi kehittämisessä.

Orff-tasokurssit on vuosittain tasolta toiselle etenevä monipuolinen koulutusohjelma, joka muodostuu kolmesta eri opetus-tasosta. III-tason jälkeen järjestetään kokoava lopputyöseminaari. Tasokurssiohjelma vie kurssilaisilta 3½ vuotta.

Kurssi on tarkoitettu lastentarhanopettajille, luokanopettajille, musiikinopettajille sekä kaikille muille musiikkia työssään käyttäville.

Tasokurssit järjestetään yhteistyössä Klemetti-Opiston kanssa.

Syysseminaari, 6.10.07
Soili Perkiön ”studio”, Nurmijärvi

Koe aito ja alkuperäinen JaSeSoi-henki!

Syyskokouksen yhteydessä järjestettävä syysseminaari on jäsenille ilmainen koulutusiltapäivä, johon myös ei-jäsenet ovat tervetulleita.

Tarkemmat tiedot kurssiesitteistä

www.jasesoi.org

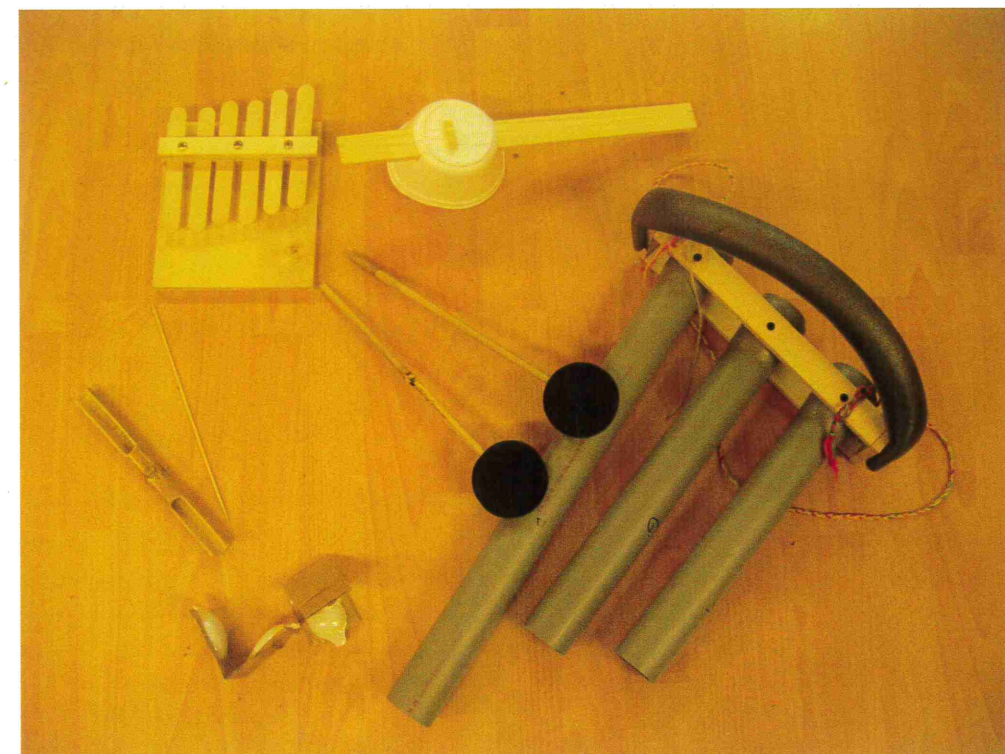
Tule mukaan iloiseen joukkoomme!
Löydä itsestäsi ja musiikista uutta hauskaa ja innostavalla tavalla.

JaSeSoi
ry

Musiikkikasvatusyhdistys
Orff-Schulwerk Association of Finland

JaSeSoi
ry

Journal 2/2006

Syyskokouksessa Soilin studiolla Mirkka Rouhio luovutti uusissa paidoissa olevan "Villin batiikin" JaSeSoille. Taideteos löysi heti paikkansa studion seinältä.

Tällä kertaan syyskokouksen talousasiat esitettiin varsin ymmärrettävässä ja interaktiivisessa muodossa.

Pekka Evijärven rakentama marimba pääsi tositoimiin Nurmijärvellä.

JaSeSoy

JaSeSoy Journal 1/2006

Sisältö

Pääkirjoitus.....	4
Puheenjohtajan kynästä.....	5
Hanna-Maija Jytälä: Inkeri Simola-Isaksson – työssä jaksamista yli viisikymmentä vuotta.....	6
Pekka Evijärvi: Miten meillä menee?.....	10
Mari Koistinen: Toimiva ääni työväliseenä.....	13
Kauko Saari: Korvasi on korvaamaton.....	16
XXI Rytmiseminaari.....	18
Leena Kauppi-Takkula: Seremoniamestareiden yhteinen kuntoutus – Luokan musiikinopettajien ammatillinen kuntoutus tukemassa työhyvinvointia.....	20
Kirsi Hyyppä: Loppuuko kouluista soitto ja laulu?.....	22
Tiina Kekäläinen: Kansainvälinen Orff-Schulwerk Symposium Salzburgissa 6.-9.7.2006.....	23
Päivi Kurkilahti ja Leena-Kaisa Pesola: Terveisiä Salzburgin kesäkurssilta 9.-15.-7.2006.....	24
Kirsi Hyyppä: Viserryskoneen ja tietokoneen lumoissa Valkealassa.....	26
Johanna Kemppainen: VIII World Village – Maailmankylä.....	27
Harri Sandborg: YTYÄ!.....	28
JaSeSoy Journal.....	29
Tasokurssit 2007.....	30
IX International World Village.....	31
JaSeSoy Foorumi.....	32
Biisi: Syksy (Esa Lamponen).....	33
JaSeSoy ry.....	34

Julkaisija: JaSeSoy-musiikkikasvatusyhdistys ry
Orff-Schulwerk Association of Finland

Toimitus: Pekka Evijärvi, Kirsi Hyyppä, Hanna-Maija Jytälä ja Johanna Kemppainen

Taitto: Mikko Virto

Valokuvat: Pekka Evijärvi, Kirsi Hyyppä, Hanna-Maija Jytälä, Juuso Kauppinen ja Heli Raatikainen

ISSN: 1238-9242

Paino: Edita Prima OY, Helsinki

Pääkirjoitus

Marraskuun puolella välissä työssä jaksaminen tuntuu kovin ajankohtaiselta, kun ei meinaisi millään jaksaa. Näinhän se on joka vuosi, lapset väsyvät, aikuiset väsyvät, ja myös opettajat väsyvät. Töitä on kasaantunut hirveät pinot, ulkona sataa pahimmillaan vettä tai räntää, ja koko ajan on pimeää. Eipä se paljon inspiroi.

Joskus tuntuu, ettei millään jaksaisi edes lähteä rantasateesta töihin. Näitä hetkiä varten olemme keränneet tähän lehteen ajatuksia jaksamisesta ja työhyvinvoinnista. Työssä jaksamisen ekspertti, Inkeri Simola-Isaksson, kertoo omista salaisuuksistaan. Niihin kannattakin jo uskoa, onhan Inkeri tanssittanut meitä jo yli viidenkymmenen vuoden ajan omalla ihanan positiivisella ja energisellä tavallaan.

Pekka Evijärven artikkelissa ”Miten meillä menee?” musiikinopettajat eri koulu- ja luokka-asteilta kertovat omasta jaksamisestaan. Käsittelyssä ovat töiden hyvät ja huonot puolet. Jos ei ainaisia raha- ja tilaongelmia olisi, niin purnattavaa olisi ehkä yllättävänkin vähän, musiikkikasvatus on kuitenkin niin antoisaa puuhaa. Kirsi Hyyppä kertoo artikkelissaan ”Loppuuko koulusta soitto ja laulu?”, kuinka peruskoulun uusi tuntijako usein vaikuttaa musiikinopettajaan tilanteeseen stressiä lisäävällä tavalla.

Lisäksi asiaa on opettajien pulmista ja työn vaativista puolista. Mari Koistinen kirjoittaa terveellisestä äänenkäytöstä töissä ja Kauko Saari korvaamattomasta kuulosta. Ja jos tuntuu, että voimat ovat kerta kaikkiaan vähissä tänä syksynä, niin Leena Kauppi-Takkulan artikkelista saa tietoa musiikinopettajille sopivista kuntoutusmuodoista.

Lehdestä löytyy tietenkin myös perinteiset muistot Maailmankylästä, Tasokurssien yhteydessä järjestetystä masterseminaarista ja Ähtärin YTYÄ-koulutuksesta. Kesäisistä tunnelmista saa varmasti myös voimia ja inspiraatiota pimeään! Terveisiä tuodaan myös Salzburgin kansainväliseltä kesäkurssilta ja Orff-Schulwerk-symposiumista.

Itselleni JaSeSoin tapahtumat ovat aina olleet ilon ja voiman lähde. Rankkojen ja työntäyteisten kurssien

jälkeen on aina hyvin latautunut, tuntuu että muidenkin työt menisivät omien sivussa. Ensi vuoden kurssitarjotin on jo katettu ja löytyy myös tästä Journalista, ei muuta kun valikoimaan, millä kursseilla haluat piristää itseäsi ensi vuonna! Samanhenkisten ihmisten tapaaminen ja oman itsensä kehittäminen kursseilla on työhyvinvoinnin edistämistä parhaimmillaan.

Vaikka JaSeSoista saakin paljon voimia, olen oman jaksamiseni vuoksi päättänyt luopua Journalin päätoimittajan tehtävistä. Tämä on minun viimeinen numeroni, Pekka Evijärvi jatkaa lehtihommista, ja allekirjoittanut keskittyy taas vaihteeksi omiin opintoihinsa enemmän. Suuresta työmäärästä huolimatta tämä on ollut oikein antoisa harrastus, kiitos kaikille kiinnostuksesta ja positiivisesta palautteesta!

Jaksamista ja antoisia lukuhetkiä, voidaan hyvin!

Hanna-Maija Jytälä

Puheenjohtajan kynästä

The mayonnaise jar and two cups of coffee

“When things in your lives seem almost too much to handle, when 24 hours in a day are not enough, remember the mayonnaise jar and the 2 cups of coffee.”

A professor stood before his philosophy class and had some items in front of him. When the class began, he wordlessly picked up a very large and empty mayonnaise jar and proceeded to fill it with golf balls. He then asked the students if the jar was full. They agreed that it was.

The professor then picked up a box of pebbles and poured them in to the jar. He shook the jar lightly. The pebbles rolled into the open areas between the golf balls. He then asked the students again if the jar was full. They agreed it was.

The professor next picked up a box of sand and poured it in to the jar. Of course, the sand filled up everything else. He asked once more if the jar was full. The students responded with an unanimous “yes”.

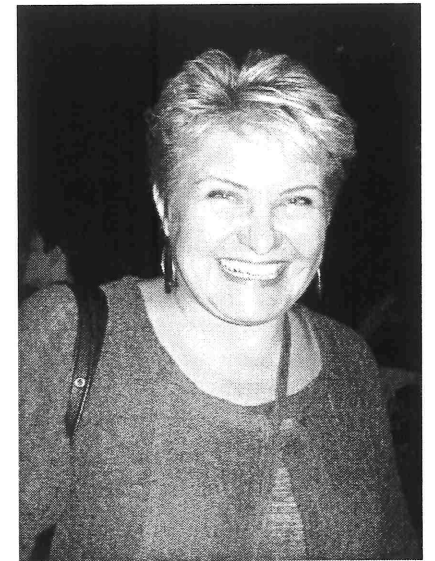
The professor then produced two cups of coffee from under the table and poured the entire contents into the jar effectively filling the empty space between the sand. The students laughed.

“Now”, said the professor as the laughter subsided, “I want you to recognize that this jar represents your life. The golf balls are the important things – your family, your children, your health, your friends and your favourite passions – and if everything else was lost and only they remained, your life would still be full.

The pebbles are the other things that matter like your job, your house and your car.

The sand is everything else – the small stuff. “If you put the sand in to the jar first,” he continued, “there is no room for the pebbles or the golf balls. The same goes for life. If you spend all your time and energy on the small stuff you will never have room for the things that are important for you.

Pay attention to the things that are critical to your happiness. Play with your children. Take time to get medical checkups. Take your spouse out to dinner. Play another 18. There will always be time to clean the house

and fix the disposal. Take care of the golf balls first – the things that really matter. Set your priorities. The rest is just sand.”

One of the students raised her hand and inquired what the coffee represented. The professor smiled: “I’m glad you asked.

It just goes to show you that no matter how full your life may seem, there’s always room for a couple of cups of coffee with a friend.”

Löysin tämän jutun Lufthansan henkilöstölehdessä (Ufo Report 1.2006) vieraillessani ystäväni luona Frankfurtissa. Lufthansa oli sijoittanut tämän ENTERTAINMENT -otsikon alle. Minusta tämä on SERIOUS BUSINESS, jos mikä!

Leppoisia kahvihetkiä meille kaikille!

Tiina Kekäläinen

Hanna-Maija Jyttilä:

Inkeri Simola-Isaksson työssä jaksamista yli viisikymmentä vuotta

Sain mahdollisuuden keskustella musiikkikasvattajien hyvinvoinnista ja tilanteesta Inkeri Simola-Isakssonin kanssa. Häntä voidaan varmasti yksimielisesti pitää työssä jaksamisen eksperttinä ja esikuvana musiikkikasvatusmaailmassa. Inkeri ei esittelyä kaipaa, melkein jokainen meistä on saanut osallistua hänen innostavaan ja ihanaan opetukseensa hänen yli viisikymmenvuotisen uransa aikana. Inkerin positiivisuus tarttuu ja sydämallinen persoona jää mieleen. Lokakuuisena maanantai-iltapäivänä Pitäjänmäellä Inkeri kertoo omasta voinnistaan seuraavaa:

- Kiitos kysymästä, on ilo ilmoittaa, että tällä hetkellä voin todella hyvin. Syksy on ollut sinänsä antoisa, kun selvisin pitkästä loppukesän flunssasta terveeksi. Ja kun tulee terveeksi, niin tulee energiseksi. On ollut hirmuisen kivoja töitä, laidasta laitaan, ja ne myöskin virittävät jaksamista ja vointia. Ja kyllä myös hyvistä ystävistä, kuten äsken Sibelius-Akatemian kahvilassa, saa voimaa ja energiaa. Se on hyvinvointia parhaimmillaan.

Seuraavaksi keskustelimme musiikkikasvattajien voinnista yleisemmällä tasolla, joka on tietenkin hankalampi kysymys, koska meitä on niin moneksi. Inkeri kokee vallalla olevan niin sanotun sekä-että-ilmapiirin, joka tulee esille hänen tavatessaan vanhoja opiskelijoitaan, nykyisiä musiikkikasvattajia. - Ei ole välttämättä kovin helppoa tehdä työtä, johon on vihkiytynyt, jos ei sitten saa vastakaikua työlle.

Vastakaian puute johtuu useista syistä, muun muassa tuntien vähydestä, kovasta kouluruljanssista tai kollegojen ymmärtämättömyydestä toisiaan kohtaan. Aina ei myöskään koulun johto ole taide- ja musiikkimyönteinen, ja tämä heijastuu tietenkin myös opettajan työhön. Vaikka opettajat ovat taitavia ja asiansa

monipuolisesti osaavia, silti asenteet vaikuttavat.

- Onneksi musiikkikasvattajien joukosta löytyy paljon heitä, joilla on asiat hyvin. Eli edelliset asiat ovatkin päinvastoin, ja vaikuttavat siten positiivisesti oloon. Toivoisin tietenkin hartaasti, että kaikkien olosuhteet paranisivat.

Ajassa elämistä

Musiikkikasvattajana Inkeri aloitti vuonna 1954. Hän valmistui musiikinopettajaksi vuonna 1953 ja luokanopettajaksi 1954. Miten opettajien työ on muuttunut vuosien saatossa, ovatko työssä jaksamisen ongelmat vielä samanlaisia kuin aikaisempina vuosikymmeninä?

- Perusongelmat ovat varmaan samantapaisia. Ne johtuvat olosuhteista, kanssaihmisistä tai siitä millä lailla itse suhtautuu omaan työhönsä. Ongelmat ovat periaatteessa samanlaisia, mutta ne ovat saattaneet johtua vähän eri syistä aikojen saatossa.

- Itse olen tehnyt tätä työtä yli viisikymmentä vuotta, ja koko ajan ajassa eläminen on ollut ihan välttämätöntä. Ja jos ajattelee tämän päivän opettajia, niin tuntuu, että he elävät nyt hyvin voimakkaasti tässä ajassa. Mutta onhan musiikinopettajilla aina ollut ongelmia, tunteja ei ole ollut tarpeeksi samassa koulussa, on pitänyt toimia kahdessa koulussa tai tehdä iltatyötä kansalais- tai työväenopistoissa.

Tämän päivän musiikinopettajan ammattitaito on Inkerin mukaan monipuolisempi kuin vuosikymmeniä sitten, joten opettajan on helpompi tarjota myös monipuolisesti erilaista opetusta. Lisäksi tänä päivänä on tarjolla erinomaista täydennyskoulutusta, ja apuna musiikin opettamisessa on myös teknologia. Joten

toisaalta musiikkikasvattajilla on myös ehkä helpommat oltavat nykyään.

- Perimmäinen kohta on kuitenkin se ajassa eläminen, sen olen todennut omina vuosikymmeninäni: silmät on oltava auki. Tänä päivänä opettajia arvostellaan helposti liiasta pop- ja rock-musiikin viljelystä ja oppilaitten mielitekojen ehdoilla toimimisesta, mutta siinäkin on puolensa. Taitava opettaja pystyy mielitekoja noudattamalla tekemään vaikka mitä omalla tavallaan, ujutta-

maan muutakin siihen opetukseen ja herkistämään ihmiset musiikille.

Onko aina purnattu?

On vaikea muistaa, mikä on vuosikymmenien aikana aiheuttanut musiikkikasvattajille huonoa oloa ja mieltä, jos omat kokemukset ovat olleet lähinnä positiivisia.

- Ei ole tullut aina huomioitua sitä, mistä on purnattu ja valitettu, kun on itse ollut tyytyväinen omaan tilanteeseensa. Tietenkin musiikinopetuksen asemasta ja sen merkityksestä on aina puhuttu, mutta jos ajattelee, että olen aloittanut työt vuonna 1954, niin mahdollisuudet ja olosuhteet ovat silloin olleet paljon vaatimattomammat. Ei osattukaan purnata asioista, koska niitä ei yksinkertaisesti ollut, eikä niitä oltu koettu. 70-luku oli sitten ihan oma maailmansa, silloin tuli kuvaan monia asioita. Olosuhteet ovat myös aina lisänneet nureata mieltä, vaikka vireä musiikinopettaja on kautta aikojen pärjännyt missä olosuhteissa hyvänsä. Valtiovallan eli

päättäjien puolelta tuleva välinpitämättömyys on nyt ollut aiheena pitkään, tietynlainen vähättely on aiheuttanut päänvaivaa monille.

Rahan puutteesta valitetaan aina, on kenties aina valitettukin. Ennen musiikinopetuksen tarpeet olivat ehkä vähäisemmät kuin nykyään. Inkeri muistaa kuitenkin ostaneensa omat äänilevynsä opetusta varten itse. Koulut eivät niitä ostaneet, ja jossain vaiheessa piti ostaa itse soittimiakin. Kuulostaa varmaan tutulta monen kohdalla.

- Tähän vaikuttaa sellainen tietty asenteellisuus. Ydinasia on se, mihin raha suunnataan nykyään. Jos asenne ei ole myönteinen, ei ole rahaakaan. Ehkä rahasta ei niin paljon keskusteltu silloin vuosikymmeniä sitten, kun mitä nyt viimeiset parikymmentä vuotta. Siihenhän se kaikki tuntuu törmäävän.

Asialla on tietenkin myös toinen puoli:

- En mitenkään puolusta sitä, että ihmisten pitäisi tehdä palkatonta työtä, onhan elantokin saatava. Tuntuu kuitenkin, että ennen vanhaan oltiin alttiimpia. Oltiin niin innostuneita, tehtiin työtä myös ihan hartiavoimin, etenkin vapaa-aikaan kuului erilaisia kerhoja ja vapaaehtoisjärjestöjä.

Musiikinopettaja – sosiaalimuusikko!

Työssä jaksaminen saa oikeastaan kasvot, kun ajattelee Inkeriä ja työntekoa. Hänellä on todella pitkän oppimäärän opinnot tällä saralla. Ja aina vaan se Inkku jaksaa nauttia siitä, mitä tekee. Miten se on mahdollista?

- Sinä oikeastaan sanoit sen jo itse, pitää nauttia siitä mitä tekee! Terveys, innostus, ihmiset, oivallus, yhteistyö ja haasteet – siinä mielestäni jaksamisen salaisuus.

Inkerille työ on etuoikeus. Työ ei ole sidottu eläkevuosiin, vaan vieläkin saa jatkaa, kun terveys on kunnossa. Musiikkikasvatus on vahvasti sosiaalista työtä, ja kaikkiin ihmisiin vaikuttaa eri tavalla se kenttä, jossa työskentelee. Inkerille ihmiset ja sosiaalinen ympäristö ovat voiman ja oppimisen lähde:

- Sen olen vuosikymmenien aikana oppinut, että täytyy mennä jokaiseen joukkoon, täytyy kokea lapset, vanhukset, vielä itseäkin vanhemmat ihmiset, ja kaikki siltä väliltä, vammaiset mukaan luettuna. On ylläpidettävä sellaista ihmiskuvaa, joka on aito ja hyväksyvä. Olenkin antanut itselleni uuden ammattinimikkeen: sosiaalimuusikko.

Kun opettaa, niin oppii

Tärkeää on myös ottaa vastuu omista töistään ja puida omaa opetustaan jatkuvasti. Inkerin mielestä on suurenmoista, että jatkuvasti saa olla se oppipoika tai -

tyttö, joka oppii aina vaan enemmän. Vanha sanonta "Kun opettaa, niin oppii", on siis ehdottoman paikkansapitävä. Inkerin mielestä myös kaikki tämä antaa lisää virikettä, voimaa ja jaksamista työhön.

Viisikymmentä vuotta lähes pelkästään positiivisia musiikkikasvatuskokemuksia tuntuu näin nuoren musiikkikasvattajan näkökulmasta aika hurjalta. Kysyinkin Inkeriltä, onko hän koko uransa ajan pystynyt nauttimaan töistään?

- Täytyy kyllä sanoa, että on vaikea muistaa mitään hankalampia hetkiä, ehkä ne on aktiivisesti unohtanut. Se on kai tämmöinen yltyöpäinen heittäytyminen ja itsensä altistaminen, joka on auttanut.

Inkeri kertoo myös arvostuksesta, jota on kokenut opiskelijoiden taholta. Sibelius-Akatemian ylioppilaskunta valitsi Inkerin kunniajäsenekseen 100-vuotisjuhlassaan kymmenen vuotta sitten.

- Se on kaikkein tärkein tunnustus, jonka olen ikinä saanut, mitään arvokkaampaa ei oikeastaan voi enää tullakaan. Opiskelijat ja oppilaat ovat aina olleet minulle ehdottoman tärkeitä.

- Mutta kun kysyt vaikeammista ajoista niin ei niitä oikeastaan tule mieleen. Aloitin työni vuonna 1954 hankalalla alueella, silloisessa Leppävaarassa, jossa oli aika vaikeita oppilaita. Olin neljä vuotta siellä virassa, ja se aika oli lähinnä opettavaista, kun ei pärjännytään niillä keinoilla, joilla luuli pärjäävänsä. Se on ollut sitä

nuoren, vastavalmistuneen opettajan kivistä kokemuksesta.

Rakkaus, nöyryys, toivo ja kriittinen ajattelu

Inkerin mielestä myönteinen asenne tekemiseen, olkoon se vaikeaa, on tärkeää. Kuten myös ympäristön huomioiminen ja toisten kunnioittaminen: myös niitten, joita opettaa. Inkeri kertoo saaneensa opiskelijaltaan Ritva Tolvilta tämän ensimmäisen opiskeluvuoden keväällä lapun, johon Ritva oli kirjoittanut paljon aforismeja. Näiden joukossa oli myös seuraava ajatus: "Musiikinopetus perustuu molemminpuoliseen vuorovaikutukseen, ja sen tulee sisältää rakkautta, nöyryyttä, toivoa ja kriittistä ajattelua."

- Siinä se on. Ilman rakkautta emme pärjää, rakkautta pitää löytää kaikissa tilanteissa. Ja jos sitä löytää itsestään, niin se tulee myös helposti takaisin. Nöyryys on myös äärettömän tärkeää. Toivoa ei koskaan saa menettää, ei missään tapauksessa, vaikea oppilas ei koskaan ole toivoton tapaus. Ja ilman kriittistä ajattelua me emme tule toimeen. Haasteena on se, miten nämä kaikki saa työssään yhdistettyä, ja miten kritiikki kulkee loogisesti eteenpäin.

Itsensä löytäminen

Nuorella töitään aloittelevalla opettajalla ei välttämättä ole helppoa. Nykyään tuntuu, että ihmiset tekevät jopa liikaa töitä, jo opintojensa ohella. Inkeri näkee itsensä moneen suuntaan "repimisen" myös positiivisena kehityksenä nuoren uralla:

- On välttämätöntä kokeilla kaikkea, että löytäisi oikeat suunnat. Jos jaksaa tunnustella koko ajan, mitkä omat jutut on, niin kyllä ne löytyy. Nuorella terveellä ihmisellä on kapasiteettia enemmän kuin hän itse tiedostaa. Sanon usein nuorille ihmisille, etteivät pitäisi niin hirmuista kiirettä valmistumisen kanssa. En kehota pitkittämään opintoja, mutta aikaa siinä tarvitaan, että ehtii paneutumaan myös löytämäänsä omimpaan alueeseen.

- Oman vahvuutensa löytäminen ja viljeleminen sekä silmien auki pitäminen on tärkeää. Ei saa turhautua ja vähätellä itseään, mutta oman itsensä "selkäsaunoittaminen" on sallittua välillä. Itsestään pitää huolehtia, pitää olla myös vapaa-aikaa. Jos ei huolehdi itsestään ja "repeää", niin ongelmien selvittämiseen menee pitkä aika.

Vapaa-ajallaan...

Inkeri soittaa, lukee, käy konserteissa ja teatterissa sekä jumpassa, uimassa ja lenkillä.

- Fyysisen kunnon ylläpitäminen ja itsensä kanssa kahden kesken oleminen on tärkeää. Lataus ei synny

pelkästään seurassa ja ryhmässä, välillä pitää voida olla ihan yksin omien ajatustensa kanssa.

Lukemisen suhteen Inkeri kertoo olevansa välillä vähän fakkiutunut, koska oman genren kirjat tahtoo lukea heti. Lisäksi Inkeri lukee mielellään kaunokirjallisuutta:

- Klassikoita luen yhä uudestaan, pidän kovasti esimerkiksi Juhani Ahosta, Väinö Linnasta ja Leinon runoista. Lisäksi luen mielelläni Raamattua, se on viisas ja upea kirja. Sieltä olen löytänyt paljon ajateltavaa, joka antaa sisältöä elämään. Se on minun yöpöydälläni, luen aina vähän kerrallaan, ei mitään maratonlukemista. Tilanne on toinen, kun kädessä on esimerkiksi Eppu Nuotion Musta. Sitähän ei jätä sitten ollenkaan.

Inkeri Simola-Isaksson

Myös musiikin suhteen Inkeri on kaikkiruokainen ja kertoo kuuntelevansa paljon musiikkia, laidasta laitaan. Ainoastaan kaikkein räväkin rokki ja poppi jää väliin.

Haastattelua edeltävä päivä oli Inkerin ensimmäinen vapaapäivä kolmeen viikkoon.

- En meinannut osata olla ollenkaan, mutta sitten kun sen tajusin, niin se oli tosi antoisaa. Vein tyynyt ja sänkyvaatteet parvekkeelle ja moppasin. Olin niin onnellinen illalla, kun olin siivonnut. Seuraavana aamuna oli helppo herätä, nousta ja lähteä liikkeelle, kuin olisi ollut siivet selässä.

Pekka Evijärvi:

Miten meillä menee?

Me opettajat olemme ahkeria kurssien kävijöitä. Kurseille lähdemme tietenkin nauttimaan hyvästä opetuksesta, mutta varmasti yksi tärkeä syy on myös vanhojen kavereiden tapaaminen. Heidän kanssa on kiva jutella ja vaihtaa kuulumisia. Usein näissä keskusteluissa olen pannut merkille, että opettajat haluavat kertoa upeista projekteistaan ja hauskoista ideoistaan. He ovat myös toisinaan aika uupuneita. Työ on hauskaa, mutta vie voimia.

Ajattelin lähteä pienelle kierrokselle. Tavoitteenani oli selvittää tähän opettajien väsymiseen vaikuttavia syitä. Aiheeni vaatisi toki hyvin laajaa tutkimusta, mutta uskoin, että muutamat esimerkit voisivat hiukan valottaa opettajien työviiltyvyyttä.

Esalla pyyhkii hyvin

Ensimmäinen kohteeni oli Esa Lamponen, joka huoliaan hetken mietittyään totesi, että kysyinpä vaikean kysymyksen, koska hänellä ei ole huolenaiheita. Kun helppotin kysymystä antaen Esan kertoa sitten työn hyvistä puolista, juttu alkoi luistaa aivan eri tavalla. Esa kertoi, että hän pitää työstään, koska siinä hän voi keskittyä vain yhteen asiaan, musiikin opettamiseen. Onnellinen hän on siitä, että hän saa opettaa musiikkileikkikoulu Lystileikissä hyvin motivoituneita lapsia ja vieläpä niin, että hän voi itse valita vapaasti, mitä tunneilla tapahtuu. Raamit löytyvät tietenkin opetussuunnitelmasta, mutta niitä voidaan noudattaa väljästi.

Kierrokseni alkoi siis aika leppoisissa tunnelmissa. Ensimmäisellä kohteellani meni mukavasti ja hän näytti muutenkin voivan hyvin. Esan vierestä löysin toisen kohteeni, joka näytti myös hyväkuntoiselta kaverilta. Vaikka tunsinkin hänet, mies esitteli itsensä Markku Kaikkoseksi.

Stressiä rahasta

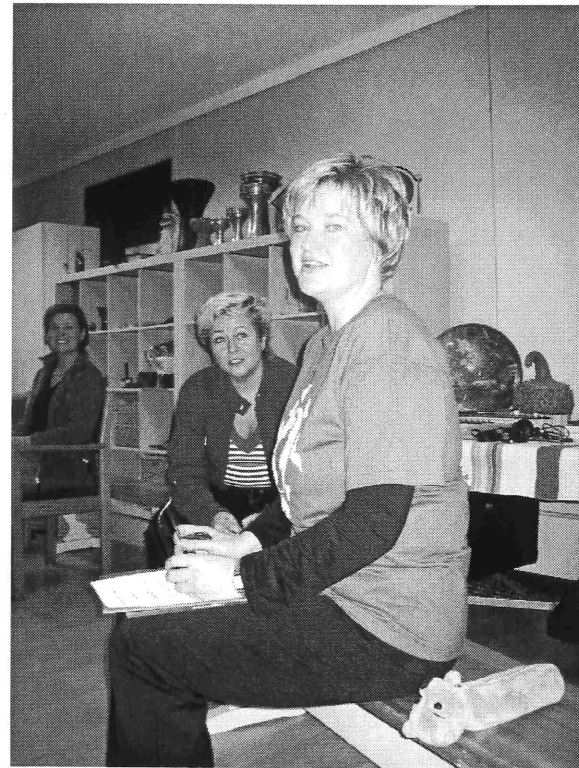
Kaikkonen kertoi, että musiikkikoulu Resonaarissa eniten huolta aiheuttaa sen talous. Erityisopetuksessa ryhmäkoot on syytä pitää pieninä, joka taas kasvattaa palkkakustannuksia.

- Työn sisältö on mielekästä ja antoisaa. Meitä on Resonaarissa yhteensä yhdeksän musiikkikasvattajaa, joiden kanssa kehitämme uudenlaista pedagogiikkaa toisiamme kouluttaen. Itse vastaan hallinnosta ja minun on mietittävä tulevaisuuttamme myös taloudel-

lisesti. Tämä on suurin stressiä aiheuttava tekijä.

Erityisopetus sinänsä ei kuormita työtä lainkaan. Markun mielestä se on opettamista siinä, missä kaikki muukin opettaminen. Markku vertasi työtään koulutyöhön:

- Koulussa opetetaan suuria heterogeenisiä ryhmiä, me saamme opettaa pieniä musiikista motivoituneita ryhmiä. Todennäköisesti koulussa moni musiikinopettaja joutuu taistelemaan tunneista, ryhmäkoosta, hankinnoista ynnä muista aivan yksin. Me saamme työskennellä tiimissä. Koulussa musiikinopettajana olleena voin sanoa, että välillä siellä vaaditaan melkein fakiirin ominaisuuksia.

Terhi Oksanen

Musiikinopettaja tekee fyysisistä työtä

Selvittääkseni millaista fakiiria koulussa tarvitaan, matkustin Espooseen tapaamaan musiikinopettaja Terhi Oksasta, joka opettaa perusopetuksen luokkia 7-9. Terhi kertoi pitävänsä työtään fyysisesti vaativana. Hänen mielestään yksi työvälineistä on itse opettaja,

joka on aktiivisesti toiminnassa mukana. Opettaja näyttää jatkuvasti esimerkkiä, eräänlaista mallia ja pyrkii näin innostamaan oppilaita mukaan musisoimiseen:

- Itse perustyö kokonaisvaltaisena toimintana on innostavaa ja mukavaa. Uskon, että se on ainoa oikea tapa toteuttaa musiikinopetusta myös yläasteella.

Koulussa ryhmäkoot vaihtelevat paljon. Terhin opetusryhmät Espoon Kuitinmäen koulussa ovat noin 25 oppilasta. Tällainen varsin suuri ryhmä tuottaa melkoisen määrän ääntä, varsinkin kun oppilaita kiinnostavat erilaiset sähkösoittimet ja rummut. Desibelit koettelevat korvia.

Oppilaat ovat kiinnostuneita kevyestä musiikista, mikä on otettava huomioon. Työ on haasteellista, mutta on ymmärrettävä, ettei opettaja voikaan olla aina ajan tasalla kaikista ilmiöistä. Onneksi hän voi oppia oppilailtaan. Onnistuminen työssä ei kuitenkaan riipu aina siitä, mitä musiikkia tunneilla soitetaan. Oppilaat ovat onneksi edelleenkin innostuneita peleistä ja leikeistä, jos he vain ymmärtävät mihin niillä tähdätään.

Terhi opiskeli Orff-pedagogiikkaa Salzburgissa lukuvuoden 2004-2005. Kysyin Terhiltä, mitä merkitystä tällä on ollut hänen opetustyössään:

- Suurin anti on ollut se, että olen saanut välineitä siihen, miten oppilas saadaan oppimaan. Se, että kaikki oppilaat ovat mukana yhteisessä tavoitteessa, on antanut lisäarvoa pedagogiikkaani. Se on antanut pystyvyyden tunnetta ja sitä kautta myös parantanut hyvinvointia. Tätä en saanut peruskoulutuksessa. Käyttäytymishäiriöt ovat hävinneet tunneiltani lähes täydellisesti.

Lapset tarvitsevat tilaa liikkumiseen

Miten jaksaa tänään musiikkileikkikoulunopettaja? Tätä tiedustelin seuraavaksi nurmijärveläiseltä Eero Purhoselta. Musiikkikoulujen ja -opistojen taloutta koetellaan nyt kovasti. Suuntaus on sellainen, että ryhmäkokoa yritetään kasvattaa ja opetusaikoja supistaa. Eeron mielestä tästä voi seurata lähes mahdottomia tilanteita: musiikkileikkikoulunopettaja ei kykene käyttämään kaikkia omia taitojaan ja itselleen tärkeitä työtapoja opetuksessaan. Opettajan tehtävä on tukea lapsen kokonaispersoonallisuuden kasvua, ja tälle pitäisi antaa parhaat mahdolliset edellytykset.

- Jos pienessä tilassa on liian paljon väkeä, niin musiikki-liikuntakaan ei oikein enää onnistu. Tällöin tämä hyvin tärkeä opettajan instrumentti otetaan pois käytöstä.

Isossa pitäjässä, jossa keskuksiakin on kolme, Eero reissaa autollaan jatkuvasti paikasta toiseen. Soittimet kulkevat kätevästi kassissa. Musiikkiopiston ryhmien lisäksi hän opettaa myös päiväkodin lapsia. Lapsia on kaiken kaikkiaan 140.

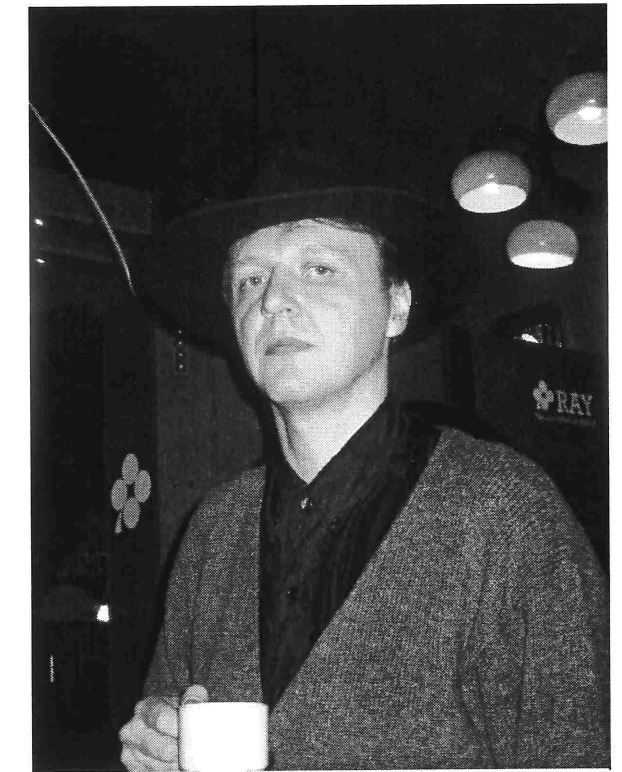
- Päiväkodin arki heijastuu kovasti meidänkin työhöme. Emme aina voi ymmärtää lasten käyttäytymistä,

koska emme vietä heidän kanssaan kokonaista päivää. Olosuhteet vaihtelevat jatkuvasti. Tämä rasittaa työtä, mutta se ei kuitenkaan ole epämiellyttävää. Pikemminkin se on haaste. Rajansa kuitenkin kaikella.

Eeron mielestä taloudesta huolehtiminen ei ole opettajien päätehtävä. Näiden asioiden pohtiminen kuluttaa yksinkertaisesti liikaa opettajien voimavaroja. Jos opettajat suunnittelevat omaa opetustaan kannattavuusperiaatteiden kautta, he vain miettivät missä voidaan tinkiä. Opettajan tehtävä on pohtia, mitkä valinnat ovat musiikkikasvatuksen kannalta järkeviä.

Opettajankoulutuksessa on tehty rankkoja säästöjä

Jatkoin matkaani opettajankoulutuslaitokseen, Helsingin yliopiston Soveltavan kasvatustieteen laitokselle. Myös opettajankoulutuslaitoksissa opetuksen määrää on vähennetty tuntuvasti. On toki huomautettava, että jokainen OKL laatii opetussuunnitelmansa itse, ja näin ollen ongelma ei ole kaikkialla sama. Ainakin Helsingissä taito- ja taideaineiden

Eero Purhonen

assistentti Pirkko Partasen mielestä kontaktiopetuksen määrä on mitätön.

- Tämä on suurin ongelma. Meillä on hyvät soittimet ja välineet. Opettajat ovat ammattitaitoisia ja opettaisivat enemmänkin, mutta siihen ei anneta resursseja. Ongelmaa on kuitenkin pystytty ratkaisemaan siten, että esimerkiksi pianonsoittoa opetetaan ryhmissä. Tätä

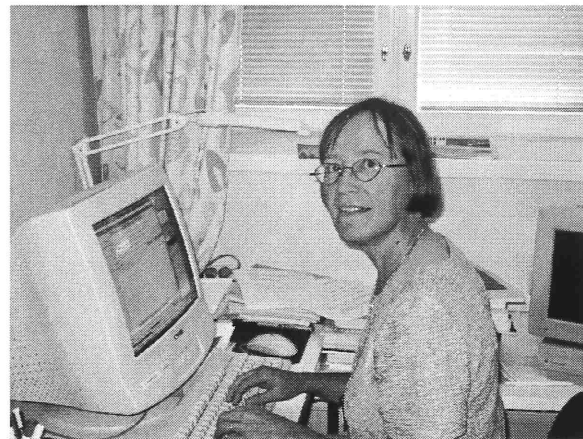
varten on kehitetty pianostudioita, joissa oppimiselle voidaan tarjota hyvät mahdollisuudet. Toisaalta taas monet ryhmäopetuksen muodot ovat muuttuneet yksityispalveluiksi. Erilaisten korvaavien ja ylimääräisten tehtävien teettäminen kuormittaa työtä valtavasti.

Muutoksia perustellaan taloudellisilla syillä. Opetuksen määrää vähennetään jatkuvasti, jotta rahat riittäisivät. Tilannetta kuvaa hyvin se, että vielä kymmenen vuotta sitten musiikinopettajia Helsingin OKL:ssä oli 14, mutta nyt heitä on enää 6. Myös yliopiston rahoitusmalli ohjaa laitoksen toimintaa. Esimerkiksi artikkelien kirjoittaminen ja tutkimus tuo rahaa, mikä johtaa siihen, että opettajia kannustetaan mieluummin kirjoittamaan kuin opettamaan.

- Syyt eivät ole pelkästään taloudellisia. Asioista päättävät henkilöt eivät aina ole mieltäneet taidekasvatuksen merkitystä lasten kehityksessä. He myötäilevät yhteiskunnan kovia arvoja, ja tämä heijastuu myös opettajankoulutuksen opetussuunnitelmiin. Opettajankoulutuslaitos muuttuikin opettajantuotantolaitokseksi, joka tehtailee nopeasti uusia opettajia, Pirkko kertoi.

Moniottelija

Vuosaaren alakoulusta löysin Satu Arokarin. Hän kertoi mieltävänsä työnsä niin, että hän on ensisijaisesti

Pirkko Partanen

luokanopettaja ja toissijaisesti musiikkiluokanopettaja. Tärkeää hänelle on se, että oppilaat hallitsevat kouluaineet hyvin, ja näistä yksi on musiikki. Tämä monen aineen hallitseminen ja oppilashuolto uuvuttavat ainakin häntä eniten, mutta mitenkään erityisen uupunut hän ei koe olevansa. Joskus mielen kuitenkin valtaa riittämättömyyden tunne. Näin Satu luonnehti työtään:

- Juhlien ja konserttien järjestäminen sekä musikaalien harjoittelu lahjakkaiden oppilaiden kanssa on työn huippu juttu. Minusta se on hyvin palkitsevaa. Haastavaa työstä tekee se, että oppilaita minulla on 31, ja luokahuone on aivan liian ahdas. Soitamme polvet suussa.

Oppilaiden osaamisessa on eroja ja tämä lisää työn haasteellisuutta. Sadun ideana on ollut, että oppilaat opettavat myös toisiaan. Hän myös pyrkii sovittamaan kappaleet siten, että jokainen oppilas voi osallistua edellytystensä mukaisesti. Luokan heterogeisuus vaikeuttaa eniten teorian opetusta, mutta tämänkin ongelman Satu on ratkaissut laittamalla opetustuokion ajaksi edistyneemmät oppilaat laatimaan tehtäviä muulle luokalle tai vaikkapa transponoimaan stemmoja eri puhaltimille.

- Onneksi ajan käytössä voi joustaa jonkin verran. Voin käyttää niin sanottua jakotuntia musiikkiin eli voin opettaa myös puolikasta luokkaa. Kun juhlat lähestyvät, voimme harjoitella vaikka koko päivän. Minulle tämä virka on kuin lottovoitto!

Voiko työtämme arvioida?

Miten meillä siis menee? Ilmeisesti ihan hyvin, vaikka kamppailemme elämän peruskysymyksen kanssa – tarvitsemme enemmän aikaa ja tilaa. Siis rahaa. Kovina aikoina säästökohteiksi joutuvat taito- ja taideaineet. Yksi syy tähän on se, että niiden merkitystä on hyvin vaikea mitata. On huomattavasti helpompaa todentaa lasten osaaminen matematiikassa, kuin tutkia musiikinopetuksessa tapahtuvien elämysten laatua ja määrää. Vaikeaa on varmasti myös opettajien hyvinvoinnin arviointi. Olosuhteilla on aivan varmasti merkitystä.

Mari Koistinen:

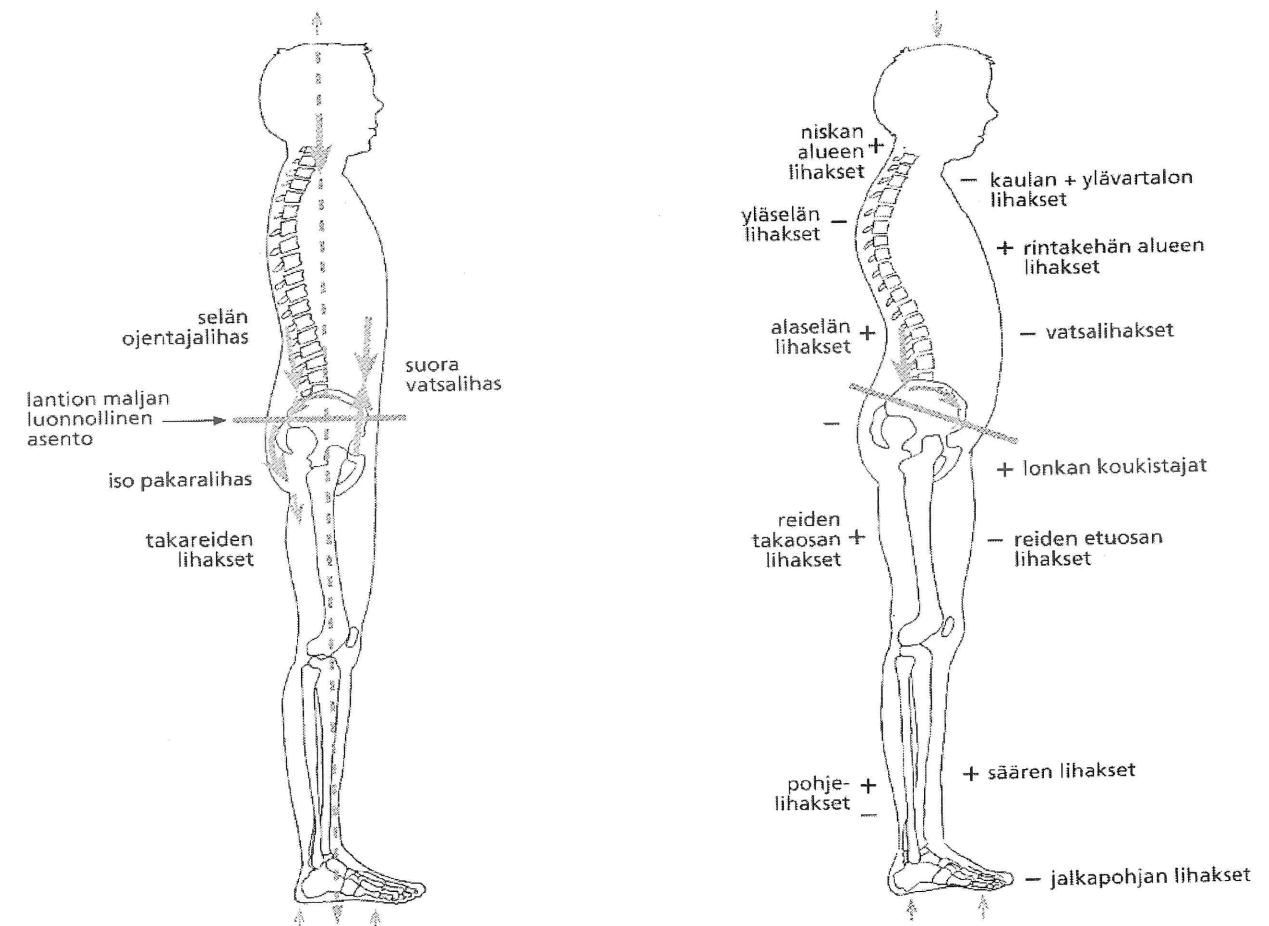
Toimiva ääni työvälineenä

Useimmille ihmisille terve ja hyvä ääni on itsestään selvää, eivätkä monet edes tule ajatelleeksi, että ääneen ja sen käyttöön saattaisi liittyä ongelmia, ei ainakaan normaalissa puheessa. Syksyn mittaan kuitenkin yhä useampi äänityöläinen huomaa äänessään jonkinasteisia käyttöhäiriöitä. Jotkut ohittavat asian melko välinpitämättömästi todeten vain, että ”Minulla on nyt muutenkin ollut vähän flunssaa, joten ääni on hieman käheänä. Kyllä tämä tästä.” He eivät ehkä ymmärrä, että

äänien rasittaminen toistuvasti puolikuntoisena voi olla pysyvemmän äänihäiriön alku.

Hyvän äänen perusta

Hyvä, terve ja toimiva ääni on tärkeä osa opettajan ammattitaitoa. Työväline, jonka tulee kestää työn vaatimukset ja jota ilman ei voi työskennellä. Hyvä ääni on aina yksilöllinen ja se on sidoksissa kulttuuriin, joten

Ihanteellinen vertikaaliasento, jossa oikea lihasaktiiviteetti estää asennon romahtamisen. Tällöin kehon luonnollinen keskiliinajaus (katkoviiva) säilyy ja lantio asettuu paikoilleen.

Kehon lihasasapainohäiriö. Kuvaan on merkitty kireät lihakset (+), joita tulisi venyttää ja heikot lihakset (-), joita tulisi vahvistaa.

yksiselitteistä määritelmää hyvästä äänestä on mahdotonta kirjoittaa. Yleisesti kuitenkin sanotaan, että hyvän ja normaalin äänen tulisi täyttää seuraavat vaatimukset:

ikään, kokoon ja sukupuoleen katsottuna miellyttävä äänen laatu ja sopiva äänen korkeus hyvä, tarkoituksenmukainen kuuluvuus ilmeikkyyden ja muuntautumiskykyisyys tarvittaessa voimistuu ja hiljentyy pakottomasti oraalisen ja nasaalisen resonanssin tasapaino miellyttävä sekä puhujalle itselleen että kuulijoille toimii vaivattomasti kaikissa viestintätilanteissa

Hyvän äänen perustana on luonnollinen suhde omaan kehoon ja minään. Mitä paremmin ihminen tuntee itsensä psykofyysis-sosiaalisena kokonaisuutena, sitä paremmin hän voi myös oppia käyttämään ääntään ja huomaamaan mahdolliset toimintahäiriöt sekä ennaltaehkäisemään äänihäiriöitä. Nykyihminen elää valitettavasti enimmäkseen päässä. Liiallinen kontrollointi, järkeily, kiire, huono kehon tuntemus ja fyysinen kunto sekä tiedostamaton jännitys omasta suoriutumisestaan ovat katkaisseet mielen yhteyden kehoon. Ihmisistä on tullut käveleviä ja puhuvia päitä. Mitä paremmin ihminen tuntee kehonsa, sitä paremmin hän tietää, kuka on ja mitä tuntee. Kun on tietoinen kehostaan ja tunteistaan, voi itse päättää, kuinka käyttää niitä. Ääni tarvitsee koko kehon ollakseen toimiva ja elinvoimainen.

Nykyään kirjoitetaan paljon homekouluista, riittämättömistä toimitiloista, liian suurista ryhmistä ja työergonomiasta. Kaikki nämä vaikuttavat ääneen melko huomattavalla tavalla ja tulisi siksi korjata, mutta on turha aina ensin lähteä etsimään syitä ulkopuolelta, kun monet asiat äänenkäytössä voidaan ratkaista oman pään ja kehon sisällä. Äänen toimintahäiriö on yleensä monen tekijän summa. Jo pelkästään tiedostamalla näitä tekijöitä voi edesauttaa oman äänensä terveyttä. Seuraavassa muutamia keskeisiä äänenkäyttöön vaikuttavia tekijöitä:

1. Yleinen terveydentila

Fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on myös äänestä huolehtimista, sillä äänenkäyttö on lihastyötä, jossa tunteilla ja vireystilalla on suuri merkitys. On syytä tiedostaa, että monilla lääkkeillä, kuten antihistamiini, kortisoni, antibiootti, aspiriini, mielialalääkkeet, ehkäisytabletit, hormonilääkkeet ja nenäsuihkeet, on limakalvoja kuivattava vaikutus. Terve, kostea ja elastinen limakalvokerros äänihuulten päällä on äänenkäytössä yhtä tärkeää kuin öljy auton moottorissa. Riittävä huoneenlämpöisen veden juonti päivittäin pitää

limakalvon notkeana. Nielaisu sitä paitsi rentouttaa kurkunpää. Terveystilasta mainittakoon myös epätasainen purenta tai yöllinen hampaiden narskuttelu, jotka aiheuttavat lihasjännityksiä kasvojen, kaulan ja niskan alueelle ja siten vaikuttavat kurkunpään ja äänen toimintaan.

2. Kehon hallinta (ryhti)

Hyvä kehon hallinta ja vapaa äänenkäyttö kulkevat käsi kädessä. Huono kehon keskilinjaus jalkapohjista lähtien aiheuttaa kinesteettisen virhetoimintaketjun, joka huipentuu juuri niska-hartiaseudun alueelle sekä kurkunpään ehkäisten äänihuulten luonnollisen värähtelyn:

3. Kokonaisvaltainen hengitys

Huonossa asennossa hengitys nousee keuhkojen kapeisiin yläosiin, mistä seuraa pinnallinen hengitys ja ilmanpaineen kasvaminen herkkiä äänihuulilihasia kohden. Tärkeimmän sisäänhengitysilhaksen, pallean, alimmat lihassyöt ovat kiinnittyneinä alimpiin lannenikamiin. Jos lantio ei huonon kehon keskilinjauksen vuoksi pääse asettumaan luonnolliseen asentoonsa, kokonaisvaltainen hengitys ei pääse tapahtumaan. Tämä kuuluu äänessä mm. kireytenä ja äänen tason nousuna. Myös yliojentuneet polvet aiheuttavat lantion maljan asennon muutoksen epäedulliseen suuntaan.

4. Erilaiset äänenkäyttötavat

Harvat käyttävät ääntään luontaisesti väärin, mutta muun muassa ympäristötekijöistä tai opituista äänenkäyttötavoista johtuen monet tekevät tiedostamattaan äänelleen hallaa päivittäin. Äänen voimistaminen (esimerkiksi opettaessa suuressa ryhmässä) lisää helposti äänihuulten alaista painetta ja yleensä myös nostaa äänen korkeutta, mikä aiheuttaa äänihuulilihasien törmäämisen, hankautumisen toisiaan vasten. Yleensä pienet hankausvauriot paranevat itsestään levossa, mutta voimakkaan äänenkäytön jatkuessa tauotta voi äänihuuliin rasitusvamman seurauksena syntyä kyhmyjä ja verenpurkauksia. Myös kuiskaaminen ja voimakas yskiminen sekä rykiminen vaikuttavat haitallisesti äänihuulivärähtelyyn.

5. Terveet elämäntavat ja optimistinen elämän asenne

Riittävä lepo, säännöllinen uni, terveellinen ja monipuolinen ravinto sekä positiivinen asenne edesauttavat hyvää äänenkäyttöä. Tupakan savu ja

alkoholi kuivattavat limakalvoja ja lisäävät kurkunpää- lehdyn riskiä sekä vaikuttavat äänenkäyttöön myös kontrollin menetyksen kautta. Kovassa melussa, esimerkiksi ravintolassa, puhuminen, jopa huutaminen lisää äänihäiriön syntymisen riskiä myös melkoisesti.

Äänen, päivittäisen työvälineen, hoitamisen perusta on itsensä kokonaisvaltaisessa ja tasapainoisessa hoitamisessa. Sen tulisi kuulua jokapäiväiseen elämäämme. Kaikki, mitä teemme ja miten toimimme, vaikuttaa myös ääneemme joko fyysisellä, auditivisella, emotionaalisel-

la, psyykkisellä tai sosiaalisella tasolla.

”Älä kiirehdi, ihminen, syvenny itseesi. Mitä ulkoa etsit, se sinussa itsessäsi on.” Aleksandra Ionowa

Lisätietoa äänestä, kehon käytöstä sekä siihen liittyviä kotiharjoituksia löydät Äänitimpurin käsikirjasta: Mari Koistinen: Tunne kehosi – vapauta äänesi, Äänitimpurin käsikirja. Sulasol 2003. www.sulasol.fi

JaSeSoy-pipo päähän talven pakkasille?

Uusia JaSeSoy-tuotteita on vielä saatavilla.

Pipot ja paidat piristävät pimeätä talvea ja lämmittävätkin mukavasti. Tuotteita voi tilata osoitteesta heli.raaatikainen@netti.fi ja hintoihin lisätään postikulut.

T-paidat: Perusmallin värit punainen ja musta, koot S-XXL
Lady fit –malli myös punaisena ja mustana, koot S-XL
Paidan suunnittelu Mirkka Rouhio
Hinta 20 euroa

Pipot: Yksi koko, saatavana punaisena ja mustana
Hinta 12 euroa

Kauko Saari:

Korvasi on korvaamaton

"Ei ole hiljaista paikkaa valkoisen miehen kaupungissa.

Ei yhtään paikkaa, jossa voisi kuulla silmujen puhkeavan keväisin tai hyönteisten siipien rahinan.

Mutta ehkä kaikki johtuu siitä, että olen villi enkä ymmärrä.

Melu vaan loukkaa korvia"

Näin lausui intiaanipäällikkö Seattle valkoisille valloittajille vuonna 1854. Nyt elämme vuotta 2006, jolloin monissa maissa melu on luokiteltu suurimmaksi ympäristösaasteeksi. Se vaikuttaa ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen. Olemme jostain kumman syystä hyväksyneet melun pakkosyötön jokapäiväisessä elämässä – miksi?

Suomessa oli OYKS:n vuonna 1998 julkaistujen tutkimuksien mukaan 744.000 huonokuuloista henkilöä. Arvioidaan, että noin kolmasosan väestöstämme kuulee melussa muita, eli normaalkuuloisia, huonommin. Melun aiheuttama kuulovamma kehittyi salakavalasti ja huomauttamatta. Meluvamman ensioireita ovat korvien soiminen ja vaikeus kuulla puhetta hälyisissä olosuhteissa. Nykyään meillä on meluisampi ympäristö kuin koskaan.

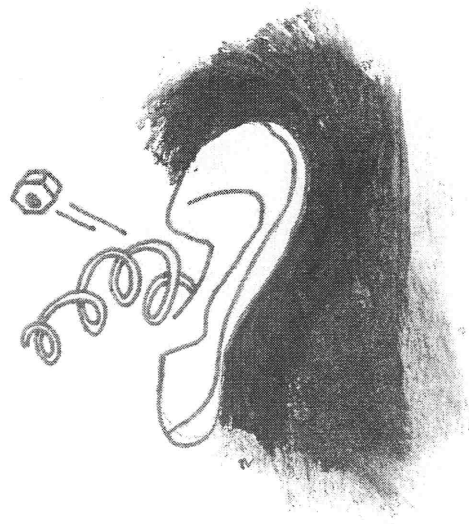
Kun aistimme kehittyivät nykymuotoonsa, ihminen eli noin kolmekymppiseksi. Elinikämme on vähintään kaksinkertaistunut ja kuuloelin joutuu kestämään kaksin verroin kauemmin ja enemmän ääntä kun aikojen alussa, jolloin korvaa rasittivat lähinnä ukonilmat, sapelihammastiikerin karjunta ja kepin pauke.

Pitkäaikainen oleskelu melussa tai yksikin kova impulssiääni voi tuhota sisäkorvan: kuulosimpukan herkat kuuloreseptorisolut, jotka eivät uusiudu! Erityisessä vaarassa ovat nuoret aikuiset, jotka diskoissa ja rock-konserteissa saavat huomaamattaan kuuloaistia vaurioittavia määriä musiikkimelua. Lisäksi harrastukset saattavat olla meluisia. Vapaa-ajan meluallistukseen tulisi kiinnittää entistä suurempaa huomiota, koska kokonaismeluallistus saattaa muodostaa kuuloa vaurioittavan kokonaisuuden.

Turvaraja 82 dB

Useilla lasten leluilla ylitetään helposti sadan desibelin kynnys. Yksikin nallipyssyn paukaus korvan lähellä saattaa kuurouttaa. Super Cap Gun -lelupyssy tuottaa muovinalleilla 170 dB (A-peak). Ei ole yhdentekevää, minkälaisen lelun lapselleen hankkii.

Kuulovaurio aiheuttaa myös sen, että sanat sekoittuvat taustääniin ja musiikki menettää

sointinsa. Melu vaikuttaa myös sydämen toimintaan, verenkiertoon ja aineenvaihduntaan. Koska ihminen reagoi meluun säikähdysrefleksillä, melu saa aikaan lihasjännityksiä, unettomuutta, keskittymiskyvyttömyyttä, päänsärkyä ja väsymystä.

Turvarajaksi sovittiin 82 dB vuonna 2005. Tällaisessa äänenpaineessa ihminen voi olla turvallisesti kahdeksan tuntia päivässä ja viisi päivää viikossa. Aikaisemmin sovittu 85 dB:n raja oli ehdottomasti liian korkea ja aiheutti esimerkiksi paperiteollisuudessa noin kymmenelle prosentille työntekijöistä pysyviä kuulovammoja. Kolmen desibelin lisäys kaksinkertaistaa äänen

tehon, ja on siten kaksin verroin vaarallisempaa kuuloelimelle.

Yksikin kova impulssiääni saattaa aiheuttaa pysyvän kuulovamman. Joillakin ihmisillä ei tapahdu korvissa mitään, vaikka lyötäisiin paistipannulla päähän. Tosiasiassa korvissa tapahtuu kuitenkin aina jotain vahinkoa, jos sinne päästetään enemmän ääntä kuin lääkäri määrää. Saattaa mennä vuosia ennen kuin vaurio käytännössä huomataan ja silloin ollaan auttamattomasti myöhässä kuulonsuojelun kanssa. Mittaria, jolla voisimme mitata korvan herkkyyttä tai kestävyyttä ei ole, siksi pitää yksinkertaisesti varoa meluisia paikkoja.

Korvausjuttu korvasta

Musiikinopettajien olisi syytä käydä vähintään kerran tai kaksi vuodessa kuulontutkimuksissa. Audiogrammit olisi syytä säilyttää, jotta työhistoriikissa tapahtuvat kuulon alenemat voidaan selvittää mahdollisten korvausjuttujen yhteydessä. Pientä kuulon alenemaa ei ole olemassakaan. 10 dB:n kuoppa audiogrammissa tarkoittaa, että noin 90 % aistinkarvoista on tuhoutunut sillä taajuudella, jossa kuoppa on. Tästä seuraa, että jäljellä olevat aistinkarvat vaurioituvat nyt paljon herkemmin.

Tarvitset kuulonsuojaimet, jos melu on niin voimakasta, että et kuule puhetta metrin etäisyydeltä.

Musiikkikasvatuksessa käytettyjen soittimien äänen voimakkuuksia:

Piano	75 - 97 dB
Conga	80 - 120 dB
Ksylofoni	90 - 92 dB
Rummut	90 - 122 dB
Lehmänkello (mambo)	95 - 110 dB
Huilu	85 - 111 dB

(mittaukset on tehty soitto-sessiossa ja siten on saatu alin ja ylin dB-lukema).

Tinnitus – korvien soiminen

Korvien soimista kutsutaan lääketieteellisessä terminologiassa tinnitukseksi. Suomessa siitä kärsii yli 1.000.000 ihmistä enemmän tai vähemmän. Jos korvasi jatkuvasti soivat, kilisevät tai hurisevat, kärsit tinnituksesta. (Päässäsi saattaa kuulua esimerkiksi puhetta tai musiikkia, mutta se ei ole tinnitusta! Tässä tapauksessa ota yhteyttä Moniääniset ry:hyn.) Tinnitusta aiheuttaa melulle altistuminen, mutta se voi olla myös seurausta lihasjännityksistä, verenpaineesta, korvakäytävän tukoksesta ja niin edelleen. Sen oireita pahentavat

tilapäisesti muun muassa stressi, väsymys, tupakointi, alkoholi tai fyysinen rasitus.

Vaikkakin joitakin hoitokeinoja on keksitty, lääketiede on kykenemätön parantamaan tinnitusta. Ei-lääketieteellisinä hoitokeinoina voidaan kokeilla esimerkiksi luontaistuotteita, akupunktiota, vyöhyketerapiaa, hierontaa, joogaa, gua-sha-hoitoa, transendentaalista mietiskelyä, hypnoosia ja niin edelleen...

Kuulonsuojaimet

Jos et voi vaikuttaa ympäröivään meluun, käytä kuulonsuojaimia. Viime vuosina on kehitelty kuulonsuojaimia myös niille, jotka omassa ammatissaan tarvitsevat hyvää äänenlaatua. Yhä useampi musiikin ammattilainen ja harrastaja on todennut kuulonsuojainten merkityksen päivittäisessä harjoittelussa sekä vapaa-aikana. Erittäin tärkeää on muistaa, että korvassa oleva suojain herkistää kuuloa, siksi sen poisto esimerkiksi kesken konsertin on vaarallista. Poista suojaimet korvista vasta melun loputtua.

Lasten ja nuorten kuulonsuojeluun on kiinnitetty luvattoman vähän huomiota. Markkinoilla on vain yksi lapsille suunniteltu kuulonsuojain (kupu): PELTOR KID (Kaukomarkkinat Oy). Jotkut sangalliset tai nauhalliset mallit käyvät tilapäisesti, mutta kupusuojain on ainoa hyvä lapsen herkälle kuulolle. Korviin ei saa laittaa paperitollia, tupakanfilttereitä eikä uimiseen tarkoitettuja silikonisuoja. Nämä eivät ole kuulonsuojaimia ja saattavat jopa pahimmassa tapauksessa pahentaa tilannetta.

XXI Rytmiseminaari

16.-18. 3. 2007

Suomen Nuoriso-Opisto, Mikkeli

Rytmiseminaari on JaSeSoy ry:n pääkoulutustapahtuma. Se on iloa, leikkiä, musisointia ja musiikkiliikuntaa sisältävä kurssi, joka on suunnattu kaikille musiikkia työssään käyttäville ja harrastaville.

KOULUTTAJAT

Arnold Chiwalala, Suomi/Tansania
Discover New Ways of Making Rhythm

Elina Kivelä-Taskinen, Suomi
Motoristen taitojen kehittäminen rytmiikan avulla

Polo Vallejo, Espanja
Where is the Beat?

Soili Perkiö
Warm Up

ILMOITTAUTUMISET

28.2. mennessä
Suomen Nuoriso-opisto,
Rauni Torniainen
015 4148239, 015 414800
rauni.torniainen@sno.fi

Kerro ilmoittautuessasi oletko jäsen.

HINTA

JaSeSoy ry:n jäsenet 220 €
muut 240 €, tanssinopettaja (Laban-koulu Lontoo)
sis.
koulutus, ohjelma, majoitus ja ruoka

RYTMITEAM 2007

Pekka Evijärvi, Hanna-Maija Jytälä,
Juuso Kauppinen

LISÄTIETOJA

Juuso Kauppinen
kauppinen.juuso@kolumbus.fi

JaSeSoy
ry

Musiikkikasvatusyhdistys
Orff-Schulwerk Association of Finland

www.jasesoi.org

JaSeSoy
ry

Arnold Chiwalala

- musician, composer, song-writer, singer, dancer, dance choreographer as well as dance and music teacher
- pedagogist from the College of Arts, Bagamyo, Tanzania
- graduated at the same College in 1985 where he has since been working as a teacher and an artist.
- 1997 completed a masters degree in music at the Sibelius Academy (Folk Music Department) in Finland
- currently conducting studies for artistic doctoral programme in folk music department of the Sibelius Academy as well as conducting workshops and teaching in various other educational institutions inside and outside Finland
- as an artist he has performed and choreographed dance and made music for various artistic projects including opera and for TV
- has travelled widely in Scandinavia, Europe, Africa and the USA to collaborate with other artists and to participate in international dance, music and theatre festivals.

Arnold Chiwalala

Polo Vallejo

Ethnomusicologist, Composer and Professor in Music Master Courses.
Doctor in Music Sciences (Ethnomusicology)

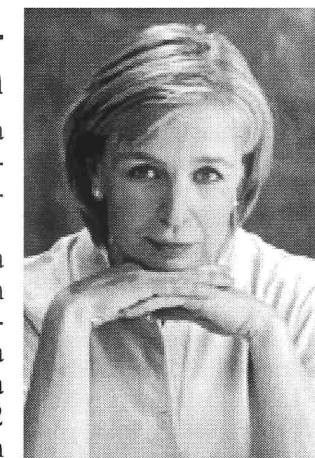
His academic background arises from classical music (diploma in composition, piano and music education) realized in Spain (RCSMM), Austria (Mozarteum and Orff Institute), France (CNRS and IRCAM), Italy (Chigiana Academy), Hungary (Ezstergom) and United States (Indiana University) but, in essence, he considers self-educated and in permanent musical training. Guest teacher and lecturer at Universities, Conservatories and Music Schools in Europe, America and Asia, he has been the person in charge of the Music Education Department at the Real Conservatorio Superior de Música de Madrid (RCSMM).

The permanent and uninterrupted musical relationship with Africa since 1987: Senegal, Cameroon, Ghana, Gambia, Ivory Coast, Burkina Faso, Nigeria and Tanzania, has profoundly transformed his musical thoughts and ideas, conceptually and emotionally as well. His research works on the field from 1995 till today have been materialized in a descriptive and analytic study - Musical Heritage of the Wagogo (Tanzania): context and music systematic-, concerning to the polyphonic proceedings practiced by this African society and realized under the direction of the renowned ethnomusicologists Simha Arom and Victoria Eli (CNRS, Paris, and UCM, Madrid). With this work he got the "Highest Academic Doctorate AWARD from the University of Madrid, 2005".

He has published several articles, an original

Elina Kivelä-Taskinen

Liikunnanopettaja (Jyväskylä), tanssinopettaja (Laban-koulu Lontoo) ja musiikinopettaja (Helsinki). Elina on opettanut peruskoulussa, lukiossa, urheilu- ja musiikkiopistoissa sekä yliopistoissa, 12 vuotta musiikin lehtorina Jyväskylän yliopiston Liikuntatieteiden laitoksella. Nykyisin hän toimii Espoon musiikkiopistossa tanssin ja rytmiikan lehtorina, oppilaita 6-vuotiaista aikuisiin. Hän on tuottanut oppimateriaaleja mm. Musiikin Mestarit 3-4, Rytmikylpy sekä musiikkia ja videoita liikuntaan, toiminut koreografina ja säveltäjänä, kouluttanut opettajia ja johtanut perustamaansa body percussion -ryhmä Syrjähyppyä vuodesta 1991 ja esiintynyt ryhmänsä kanssa laajasti ulkomailla: Pohjoismaat, Eurooppa, USA, Australia ja Japani.

Elina Kivelä-Taskinen

JaSeSoy
ry

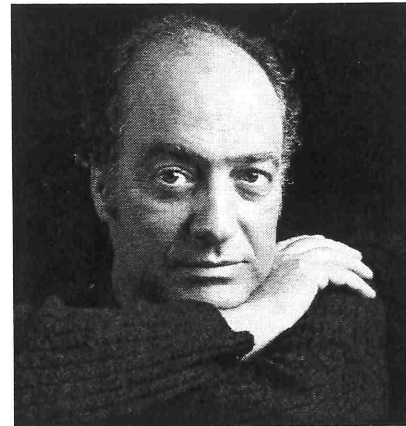
book+2CDs Mbudi mbudi na mhang (The Musical Universe of the Wagogo children from Tanzania) and some recordings edited in Ocora/Radio France (1. Masumbi: Wagogo Entertainment Music, 2. Wagogo songs), and in VDE/Gallo of the Ethnographic Museum of Geneva, Switzerland (Gogo Ritual Music).

Right now, he is preparing new editions on the same subject and starting a new research in the field concerning to the Georgian Vocal Polyphonies (Caucasus).

As a composer, his works have been performed all over the world.

Where is the beat?

Rhythm is an essential parameter on cultures like Africa, India, The Balkans, Caribbean, etc... Directly related to dance, instruments or songs, rhythm can be presented in such a great variety of ways, stiles, complexity or refinement, that makes us wonder how do the traditional performers conceive and organize it.

Polo Vallejo

Leena Kauppi-Takkula:

Seremoniamestareiden yhteinen kuntoutus – Luokan musiikinopettajien ammatillinen kuntoutus tuke- massa työhyvinvointia

Ammatillista kuntoutusta musiikin ammattilaisille on toteutettu sekä Aslak®-kuntoutuksena että ammatillisena valmennuksena TYK-muodossa. Aslak® on ammatillisesti syvennettyä lääketieteellistä kuntoutusta, jonka tavoitteena on oppimisprosessiin avulla luoda edellytyksiä kuntoutujan työkyvyn säilyttämiselle ja pitkäaikaiselle parantamiselle. TYK on työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus, joka on tarkoitettu puolestaan ikääntyneille työntekijöille, joiden työkyky- ja ansiomahdollisuudet ovat sairauden, vian tai vamman vuoksi olennaisesti heikentyneet tai, joilla on työkyvyttömyyden uhka lähivuosina.

Kuntoutusmuotojen maksajataho on Kansaneläkelaitos, ja kuntoutus toteutetaan joko avo- tai laituskuntoutuksena. Sitä voidaan toteuttaa joko valtakunnallisesti ammattiryhmittäin tai työyhteisökohtaisesti, jossa on edustajat joko samasta tai useammasta ammattiryhmästä. Kuntoutukseen hakuvaiheessa työterveyshuollolla sekä työyhteisöllä on tärkeä rooli, ne hakevat kuntoutusta Kelalta. Myös kuntoutuslaitos voi olla kuntoutuksen hakijana.

Musiikinalan ammattilaisten ammatillinen kuntoutus

Musiikinalan ammattilaisten ammatillinen kuntoutus

In the bottom of those music's support, the pulse lies as an organic element which arises sometimes audible and other times not, but it's always there. Let us discover by doing, enjoying and listening music where is the beat?

on aloitettu vuonna 1993. Tuolloin keskityttiin orkesterimuusikoiden kuntoutukseen, mutta hyvin pian kuntoutuksen piiriin tulivat myös musiikinopettajat, jotka edustivat musiikkiopistoja ja konservatorioita. Seuraava laajennus oli sotilassoittajat ja freelance muusikot. Näissä kuntoutusprojekteissa on havaittu oleellisia yhteisiä työkykyyn vaikuttavia tekijöitä, joita ovat muun muassa ergonomiaan, kuulo-ongelmiin sekä työyhteisöllisiin tekijöihin liittyvät tekijät. Kuitenkin kaikilla ammattiryhmillä on myös omat erityispiirteensä, jonka perusteella ennaltaehkäisevä ammatillinen kuntoutus, Aslak®, on hyvä rajata eri ammattiryhmien sisälle.

Kun työkyky on uhattuna, on aiheellista käynnistää TYK-kuntoutus, joka on prosessina pitempi sekä myös yksilöllisempi kuin Aslak®. Tämä kuntoutusmuoto aloitetaan musiikin ammattilaisille yhteisenä projektina Rokuan Kuntoutuskeskuksessa vuonna 2007. Kun työkyky on uhattuna, on entistä laajempien näkökulmien tuominen kuntoutukseen tärkeää: tarkastellaan myös muita työllistämisen mahdollisuuksia. Toisaalta kun työkyky on uhattuna, on usein takana jo vuosikymmenten työura, johon musiikin ammattilaisilla liittyy sekä opettamista että soittamista eri työyhteisöissä. Kun työkyky on uhattuna, on usein kyse hyvin motivoituneesta ja musiikkia laajalla alueella tehneestä musiikin

ammattilaisesta.

Kesällä 2005 aloitettiin keskustelut musiikinopettajien kuntoutuksesta. Mukana oli edustajia Koulujen Musiikinopettajat ry:stä, Musiikkilääketieteen yhdistyksestä, Kansaneläkelaitoksesta ja Rokuan Kuntoutus Oy:stä. Keskusteluissa todettiin, että musiikinopettajan työssä on omat erityiset kuntoutustarpeensa, joiden perusteella tälle ammattiryhmälle on perusteltua aloittaa oma ennaltaehkäisevä ammatillinen kuntoutus, Aslak®.

Musiikinopettajien työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä

Vaikka esimerkiksi KMO järjestää jatkokoulutusta, ovat koulutusmahdollisuudet kokonaisuudessaan heikoilla kantamilla. Luokan musiikinopettajat järjestävät pääsääntöisesti konsertit ja juhlat yksin "seremoniamestareina", jolloin he eivät itseään säästele. Tämä asetelma asettaa haasteensa työyhteisössä toimimiselle ja yhteistyölle.

Yhteinen ajatus lienee se, että pääasia tulisi olla musiikkikasvatus: miten tulisi opettaa ja miten saisi useampien näkökulmat mukaan toimintaan. Haasteita asettaa myös opettajan itsensä sekä oppilaiden tsemppaaminen yhteisissä projekteissa. Musiikinopettajat kokevat vastuuta oppilaiden hyvinvoinnista luoden viihtyvyyttä ja toimintakulttuuria – sillä edellytyksellä, että tulosta on tultava.

Yksi selkeä haaste on musiikin luokkien tilaratkaisut. Tilat ja niiden akustiikka vaikuttavat suoraan työssä jaksamiseen muun muassa kuulorasituksen myötä; desibelit voivat nousta 80-90 saakka. Musiikinopettajat ovat riippuvaisia kuulostaan ja sille asettaa uhkansa meluksi kasvava musiikki, tämä puolestaan aiheuttaa stressiä. Tärkeäksi kuulon huomioimisessa nousee myös

Musiikinopettajien Aslak® / Helsinki

Alkuvaihe:
26.2.-2.3.2007
Perusjakso:
1.-12.10.2007
Seurantajakso vuonna
2008.

Musiikinopettajien valtakunnallinen Aslak®

Alkuvaihe:
30.7.-3.8.2007
Perusjakso:
12.-23.11.2007
Seurantajakso vuonna
2008.

Musiikin ammattilaisten valtakunnallinen TYK

Selvittelyjakso:
22.1.-2.2.2007
Valmennusjakso:
6.-17.8.2007
Seurantajakso vuonna
2008.

Kirjoittaja toimii kuntoutuspäällikkönä Oulun Kuntokeskus/Rokuan Kuntoutus Oy:ssä
leena.kauppi-takkula@oulunkuntokeskus.fi

opettavien tuntien määrä, oppilasryhmien koko sekä musiikkituntien rytmittely, johon puolestaan vaikuttaa se, kuinka musiikintunnit on mahdollista suhteuttaa muihin oppiaineisiin.

Yhtenä uutena haasteena luokan musiikinopettajille on tullut mediakasvatuksesta huolehtiminen. Tämä luo tietenkin myös mahdollisuuden tuntien suunnitteluun ja ryhmittelyyn, mutta asettaa monipuolisen osaamisen ja kehittymisen haasteen opettajalle.

Kuntoutuksen mahdollisuudet

Musiikinopettajille suunnattu ammatillinen kuntoutus toteutetaan Rokuan Kuntokeskuksessa vuoden 2007-2008 aikana kolmessa jaksossa. Kurssin alkuvaiheessa tarkennetaan kuntoutujien kanssa heidän sen hetkiset niin fyysiset kuin henkisetkin voimavaransa, sekä suunnitellaan kuntoutusprosessin sisältöalueita. Tavoitteena on tuoda kuntoutukseen aihealueita, joissa tarvitaan muutoksia, kuten työ, työolosuhteet, asenteet ja työilmapiiri. Kuntoutuksessa käsitellään asioita ja teemoja, joita kuntoutujat tuovat esille, eli heillä on oleellinen rooli kuntoutusprosessin rakentumisessa.

Kurssiohjelma rakentuu siten, että fyysisen ja henkisen jaksamisen alueita tarkastellaan yhtä paljon. Tarkasteluun nousevat sekä yksilölliset että työyhteisölliset työhyvinvoinnin osa-alueet unohtamatta kuitenkin muita hyvinvoinnin osa-alueita. Ryhmäkuntoutusmuodon hyviä puolia on vahva vertaistuki ja siihen liittyvät erilaiset näkökulmat sekä työkokemukset. Kuntoutusprosessin onnistumisessa ja tarvittavien jatkotoimien toteutumisessa tärkeä rooli on työnantajalla, työterveyshuollolla ja Kelalla, jotka ovat mukana koko kuntoutusprosessin ajan, suunnittelusta lähtien.

Kirsi Hyypää:

Loppuuko kouluista soitto ja laulu?

Tämän päivän musiikinopettajan arkipäivää kuormittaa jatkuva huoli siitä, riittävätkö musiikintunnit koulussa vai onko seuraavana vuonna edessä töiden haku muualta.

Tilanteeseen on tultu uuden valtakunnallisen tuntijaon astuttua voimaan. Sen myötä valinnaistuntien määrä etenkin yläluokilla on vähentynyt merkittävästi. Kaikille yhteinen musiikki päättyy seitsemännellä luokalla, jolloin sitä on yksi viikkotunti vuodessa (38 tuntia eli yksi kurssi). Tämän jälkeen aine muuttuu valinnaiseksi. Lukiossa kaikille yhteistä musiikinopetusta on 1-2 kurssia.

Musiikinopetuksen tilanne vaihtelee melkoisesti eri puolilla Suomea. Joissakin kouluissa kaikille yhteistä musiikinopetusta saattaa olla jopa tavanomaista enemmän. Oppilaat ovat epätasa-arvoisessa asemassa myös sen suhteen, paljonko heillä on mahdollista valita musiikkia. Kaikki koulut eivät tarjoa musiikin valinnaisia kursseja lainkaan. Uusi tuntijako antaa kouluille kuitenkin mahdollisuuden käyttää vähimmäistuntimäärän lisäksi niin sanottuja välystunteja taito- ja taideaineitten opetukseen. Riippuu siis kaupungin yhteisistä päätöksistä ja koulun omista arvostuksista, mihin he haluavat ylimääräiset välystunnit sijoittaa. Esimerkiksi Vantaan kaupunki on tehnyt päätöksen siitä, että jokainen peruskoulun 8-luokkalainen opiskelee musiikkia yhden viikkotunnin verran (yhden kurssin) vuodessa.

Monia opettajia ahdistaa se, että tuntimäärien täyttyminen on valinnaiskurssien varassa. Musiikinopettaja on helposti jatkuvan näytönpaikan edessä työssään. Valinnaisia musiikinryhmiä on vaikea saada syntymään ja kilpailu tunneista ajaa opettajia työuupumuksen partaalle. Näin kertoo tilanteestaan eräs musiikin lehtori:

- Jo useamman vuoden ajan tuntien väheneminen on huolestuttanut. Pari vuotta sitten tuntimäärä romahti huomattavasti. Siinä vaiheessa työnantajan taholta esitettiin osapäivärahaa ja virkakkin oli vaarassa. Neuvotteluratkaisu yllättävään tilanteeseen oli jäädä vuorotteluvapaalle. Huoli tulevaisuudesta varjosti kuitenkin vapaan viettoa. Seuraavana syksynä tilanne ei ollut paljoakaan parantunut, ja jälleen tein erikoisratkaisun viran säilyttämiseksi: otin opetusvelvollisuudesta puuttuvat tunnit virkavapaaksi. Apunani ongelmia ratkaisemassa on ollut myötämielinen kunnan koulutoimen johto. Tämä jokavuotinen tuntien jännäminen on erittäin stressaavaa, vaikka minulla on virka (vielä), olo on kuin pätkätyöläisellä. Olenkin miettinyt, onko ainoa toivo jäädä parin vuoden päästä työttömyysputkeen.

Musiikinopettajien tuntimäärien muutoksia ei ole tutkittu, mutta keskustelujen perusteella tuntimäärät ovat laskeneet melkoisesti uuden tuntijaon astuttua

voimaan, kertoo Koulujen musiikinopettajat ry:n toiminnanjohtaja Heli Vapaakallio. Uhkana on, että työn hajanaisuuden ja määräaikaisuuden vuoksi kouluihin on vaikea saada ammattitaitoisia musiikkikasvattajia, jos koulut eivät pysty tuntien vähyyden vuoksi tarjoamaan edes päätoimisuutta. Virassa olevat musiikinopettajat joutuvat täyttämään tuntejaan muita oppiaineita tai kahdessa eri koulussa tai koulumuodossa opettamalla. Tavallista on etenkin maaseudulla, että kouluja yhdistellään ja työväenopistossa tai kansalaisopistossa pidetyt tunnit hyväksiluetaan opettajan virkaan.

Riippuu siis paljolti koulun tilanteesta, miten rehtori ratkaisee varsinaisessa virassa olevan musiikinopettajan tuntitarpeen. Monissa kouluissa rehtorit ovat kuitenkin huolehtineet, että tunnit riittävät päteville opettajilla. Näin kertoo musiikin lehtori Johanna Vihma-Kyyrönen tilanteestaan:

- Virkaani on sisällytetty mahdollisuus ottaa tarvittaessa tunteja kansalaisopistosta, vaikka viimeksi kansalaisopiston tunteja tarvittiin tuntimäärän täydennykseksi vuonna 1995. Tämä mahdollisuus tuo tietynlaisen turvan ja varmuuden toimenkuvaan. Sitä varmuutta valinnaisuuden vähetessä tarvitaankin. Koulun oppilasmäärä on myös vähenemässä, koska lähikunnan 7.-9. luokkien oppilaat siirtyivät oman kuntansa uuteen yhtenäiskouluun.

Johanna on kokoajan tietoinen, että tunnit voivat heilahtaa alaspäin milloin tahansa, vaikka nyt tilanne onkin oikein hyvä.

Yläkoulujen ongelmatilanteeseen vaikuttaa tällä hetkellä myös musiikin aseman selkeä heikkeneminen luokanopettajakoulutuksessa. Yhä useampi koulutusyksikkö painottaa tieteellistä osaamista. Uusilla opettajilla ei ole riittävästi valmiuksia opettaa musiikkia opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Musiikin lehtori Juha Unkari KMO ry:stä toteaa:

- Tämä johtaa tilanteeseen, jossa kouluilta puuttuvat kelvolliset edellytykset antaa musiikinopetusta siten, että on mahdollista toteuttaa arvioinnissa opetussuunnitelmiin keskeisesti liittyvää hyvän osaamisen arviointia. On mahdotonta odottaa myöskään ryhmäkokojen, opetusvälineiden ja tilojen vastaavan hyvän musiikkikasvatuksen vaatimuksia, jos musiikkikasvatuksen sisäinen ymmärtäminen kouluissa on vähäistä.

Tämän päivän koulutuspoliittiset suuntaviivat ovat olleet näkyvissä jo vuosikymmen sitten. Jo opiskeluaikoina puhuttiin siitä, että tulevaisuudessa aineenopettajilla olisi hyvä olla kahden aineen pätevyys taskussaan työllisyyden varmistamiseksi, ja että aineenopettajat jatkossa siirtyvät alakoulun puolelle opettamaan musiikkia. Tänäpä näistä visioista on tulossa täyttä totta, ellemmme kiireesti tartu korjaamaan tilannetta.

Tiina Kekäläinen:

Kansainvälinen Orff-Schulwerk Symposium Salzburgissa 6.-9.7.2006

In Dialogue – Elemental Music and Dance Education in Interdisciplinary Context

Orff-Schulwerk Symposium on pidetty joka viides vuosi alkaen vuodesta 1975, jolloin Carl Orff täytti 80 vuotta. Symposiumeista on muodostunut tärkeä kansainvälinen kohtaamispaikka. Siellä Carl Orffin ja Gunild Keetmanin pedagogisista ajatuksista ja taiteellisista ideoista kiinnostuneet musiikki- ja tanssipedagogit, muut kasvattajat ja eri alojen tutkijat voivat tutustua Orff-Schulwerkin kansainvälisiin sovelluksiin, saada kontakteja sekä vaihtaa ajatuksiaan ja ideoitaan.

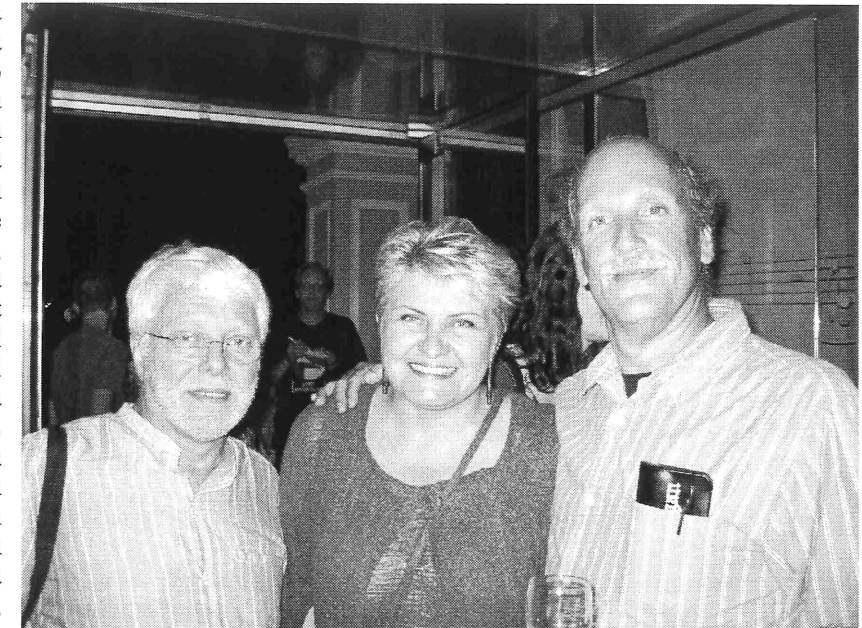
Viime kesän tapahtumassa In Dialogue –teema toteutui monella tasolla. Vuoropuhelua käytiin musiikki- ja tanssikasvatuksen välillä, mutta myös eri tieteenalojen ja moninaisen tutkimuksen kesken. Luennoilla käsiteltiin kasvatustieteitä, neurobiologiaa, varhaiskasvatuksen tutkimusta, sosiaalitieteitä, musiikin oppimisen teoriaa, lahjakkuusteoriaa ja esteettistä kasvatusta. Ohjelmassa oli useita kokonaisuuksia, joissa tiettyä lähestymistapaa valotettiin ensin luennolla, jossa kaksi pedagogia kävivät vuoropuhelua aiheesta sekä keskenään että yleisön kanssa. Sen lisäksi teoria oli dialogissa käytännön kanssa kun samat pedagogit vetivät käytännön työpajan samasta aiheesta. Musiikin ja tanssin vuoropuhelu toteutui myös useimmissa Symposiumin taiteellisista esityksistä.

Symposiumin ohjelma kaikinensa oli monipuolinen. Avajaisissa Marktoberdorfin Carl Orff –kuoro esitti a cappella teoksia Orffilta ja Hermann Regneriltä. Symposiumin päättäneessä esityksessä kansainvälinen bodypercussoryhmä tuli lavalle Keith Terryn johdolla. Espanjasta, Itävaltasta, Suomesta, Turkista ja Yhdysvalloista kootut ryhmät esittivät omien teostensa lisäksi yhteisiä koreografioita, jotka oli koottu tätä esitystä varten ja harjoiteltu Symposiumin aikana. Keith Terry tanssi myös oman huikaisevan soolonsa. Näiden kahden erilaisen esityksen väliin mahtui Orff-Instituutin opiskelijoiden vetämiä musiikillisia aamuja ja lopputyökoreografioita, kansainvälisten ryhmien, The Musicum Salzburgin kokoonpanojen ja erilaisten

musiikki-tanssi-teattereiden mielenkiintoisia esityksiä.

Mukavan vaihtelun ja hengähdystauon aika kiireiseen ohjelmaan toi puutarhajuhlat Frohnburgin linnan puistossa. Barbara Haselbach oli hyvissä väleissä säänhaltijan kanssa, sillä jokailtaiset rankat ukkossadekuurot eivät sinä iltana häirinneet juhlintaa. Ilta vietettiin kirkkaan tähtitaivaan alla ruuasta, juomasta ja hyvästä kansainvälisestä seurasta nauttien. Oman lisänsä mukavaan iltaan toivat suklaasuihkulähde, kyllä, luitte aivan oikein, ja Ari Glagen vetämä Tudobem-sambaryhmä, joka innosti juhlijat tanssiin brasilialaisilla rytmeillään.

Barbara Haselbach oli tiimeineen tehnyt ensiluokkaisen tarkkaa ja hyvää työtä. Näin mittavan kansainvälisen tapahtuman järjestäminen on valtava urakka. En tiedä minkälaisia paniikkikohtauksia kulisseissa on jouduttu kokemaan, mutta ainakin osallistujan kokemukset olivat hyvät ja kaikki näytti sujuvan mallikkaasti.

Tike-Tiina ja viimeisimmän Rytmiseminaarin kouluttajat kohtasivat kesän symposiumissa.

Päivi Kurkilahti ja Leena-Kaisa Pesola:

Terveisiä Salzburgin kesäkurssilta 9.-15.-7.2006

Osallistuimme ensimmäistä kertaa Orff-instituutin järjestämälle kesäkurssille Salzburgissa. Suomesta oli mukana seitsemän innokasta opiskelijaa, ja Soili Perkiö sekä Katja Ojala-Kojac vahvistivat kurssin opettajina suomalaisten rintamaa. Osallistujia kurssilla oli 27 eri maasta, kaikista maanosista, ja kurssipäiviin mahtuikin monia hienoja kohtaamisia erilaisten ihmisten kanssa.

Opiskelu oli tiivistä aamukahdeksan warm-upista illansuuhun ja joka päivälle riitti mielenkiintoisia oppitunteja. Jokaisella kouluttajalla oli omannäköisensä tunnit ja kaikilta sai paljon uusia ajatuksia ja pureskeltavaa vielä pitkälle kurssin jälkeenkin. Onneksi koulun alkuun oli vielä tovi aikaa, että ehdimme sulatella uusia ideoita ja ajatuksia kaikessa rauhassa.

Jos iltaisin vielä virtaa riitti, oli iltaohjelmaa myös paljon tarjolla. Muun muassa body percussioiden kehittäjän, Keith Terryn, konsertti, Andrea Ostertagin kansantanssi-ilta ja Doug Goodkinin kehorytmit ja leikit. Viikon loppuhuipennus oli kansainvälinen ilta, jossa kurssilaiset toivat musiikilliset terveisensä oman maan kulttuurista ja perinteistä. Meidän suomineitojen ohjelma "Kovat kivet" eteni Hard Rock Hallelujan kautta joikutunnelmiin. Kansainvälinen ilmapiiri ja yhteenkuuluvuuden tunne oli mieleenpainuvaa. Yhteinen kieli ja sävel löytyivät ilman puhetta, yhdessä kokemalla ja jakamalla.

AAMUPÄIVISIN...

"Wa be bara bure..."

Polo Vallejo johdatteli meidät keskelle kuumaa Afrikkaa, erityisesti Tansaniaan. Hänen tunneillaan pääsimme mukaan afrikkalaisen kylän ja ajan kulku hämäytyi hetkeksi. Laulut, tanssit, kertomukset, kuvat ja kuunnellut musiikit jäivät vahvasti mieleemme. Elimme yhdessä muiden kanssa musisoiden ja tuntui aivan siltä, että kuulumme omaan "afrikkalaiseen kyläyhteisöömme".

"Starfish"

Angelika Vögele-Wolfin tunneilla elimme todellisessa tanssillisessa merimaailmassa. Improvisoiden

rakensimme vähitellen aalloista, meritähdistä, kaloista ja pyörteistä, rantaeläinten äänistä ja liikkeistä merellisen kokonaisuuden, joka huipentui runolliseen finaaliin. Angelikan valoisa ja positiivinen ohjaus sekä koko ryhmämme avoin ilmapiiri antoi meille tilaisuuden kokeilla rauhassa, ja etsiä liikkeitä

Birgitta, Päivi, Leena-Kaisa ja Mallo sympon illanvietossa.

erilaisten mielikuvien, äänten ja musiikin avustamana. Saimme olla hetken aikaa pieniä lapsia, jotka uppoutuivat sadun maailmaan ja saimme itse elää tuokion meritähden elämää, tuntea aaltojen pitkät hengitykset ja spiraalit koko kehossa.

"Jump! Jump! Round about and bump!"

Ulrike Jungmairin turistikierroksella pääsimme itse kokeilemaan, miltä tuntui olla vanhan kellotornin nukkepatsas, joka liikkuu naristen ja jäykästi eteenpäin. Kellotornien erilaiset äänimaisemat kuulostivat jännittäviltä ja kello kahdentoista soitot kuuntelimme lattialla muiden ryhmäläisten soittaessa. Mielikuva- ja liiketyöskentelyt kellotorneissa ja muissakin aiheissa johdattivat meidät aina soittimiin ja uusiin sovituksiin. Taitavana pedagogina Ulrike Jungmair uskalsi tehdä epätavallisiakin pedagogisia ratkaisuja, jotka synnyttivät keskustelua opetustuokion jälkeen.

"From breath to movement – from movement to heart"

Christa Coogan johdatti meidät elämän alkulähteille eli hengityksen rytmiin. Legato- ja staccato liikkeistä jatkoimme vastakohtien etsimiseen ja näiden harjoitusten kautta saimme uudenlaista tuntumaa omaan kehoon ja liikekieleen. Hiki tuli moneen otteeseen näillä tunneilla, kun uppouduimme tanssimiseen parin kanssa tai soitinten johdattamana koko ryhmän voimin.

ILTAPÄIVISIN...

"My little suede shoes"

Ensimmäisessä työpajassa heittäydyimme jazzin maailmaan Doug Goodkinin opastamana, ja lähtökohtana olivat laululeikit ja tarinat. Head and Shoulders kuljetti meitä Step Back Babyn kautta kohti bluesia. Viimeisellä työpajatunnilla

laattasoitinorkesterimme alkoi kuulostaa jo aika hyvältä ja oli kiva soittaa omaa stemmaa isossa jazz-bändissä! Pienistä paloista koottu musiikki kuulosti korvissamme hyvältä ja yhdessä tekemisen riemu tuntui palkitsevalta.

"Yhden naisen orkesteri"

Toinen työpaja, johon pääsimme mukaan, oli Onur Erolin vetämä soitinrannuspaja. Viikon aikana rakensimme seitsemän erilaista soitinta. Ryhmämme nikkaroi guiron, kalimban, saviruukkurummun, pantumin, kitaran, klarinetin sekä kastanjetit, ja melkein kaikki soittimet saimme kuljetettua pantumin kehikossa. Ideana oli valmistaa helppotekoisia soittimia mahdollisimman pienellä budjetilla ja helposti työstettävistä materiaaleista. Tämä "yhden naisen orkesteri" herätti hilpeyttä ja ihastusta, tosin soitinten matkalaukkuihin pakkaaminen oli hieman kekseliäisyyttä vaativaa, ja täysin oma näytelmänsä...

Suomalaisten opiskelijoiden ja opettajien tiimi.

Kirsi Hyypää:

Viserryskoneen ja tietokoneen lumoissa Valkealassa

Kolmen tasokurssikesän ja tammikuisen loppu-työseminaarin jälkeen meille masterkurssilaisille järjestettiin Orff-tasokurssien yhteydessä odotettu tapaaminen Valkealan kansanopiston kauniissa maisemissa. Paikalle olivat saapuneet myös pitkän linjan musiikkikasvattajat ja oppikirjojen tekijät Inkeri Simola-Isaksson, Soili Perkiö, Marja-Leena Juntunen sekä musiikkikasvatuksen pioneerit Ellen Urho ja Liisa Tenkku. Keskustelutilaisuudessa kävimme läpi, missä mennään tämän päivän musiikkikasvatuksessa ja mitä oikeastaan viime vuosikymmeninä on tapahtunut. Lisäksi kirjantekijät Ellen Urho ja Liisa Tenkku kertoivat koko tasokurssiväelle kokemuksiaan ja ajatuksiaan Vihreä viserryskone, Sininen Soittorasja, Punainen posetiivi ja Keltainen kellopeli - kirjasarjan syntyvaiheista 1970-luvulla. Kirjojen sisällöt ja johtoajatuksot vaikuttivat edelleen yllättävän ajankoh- taisilta.

Näin kertoivat tekijät itse kirjojen- sa synnystä:

- Viserryskoneen laulusto oli aivan erilaista kuin muiden tuon ajan musiikkikirjojen. Kaikki laulut olivat kansanlauluja, leikkilauluja eri maista. Laulujen hyvät melodiat vetosivat rytmikkyytensä puolesta lapsiin, ja laulujen sanat olivat hauskoja ja ajankohtaisia. Liisa Tenkku ideoi lauluihin suomalaiset sanat. Perusperiaate oli, että jokaisen laulun yhteydessä opitaan jokin musiikillinen asia. Esa Helasvuon sovitukset olivat herkistäviä ja vauhdikkaita, aina calypsoista menevään sambaan. Sovituksia oli tehty muun muassa Orff-soittimistolle ja orkesterisoittimille. Kirjoja ei tehty tietyille luokka-asteelle, vaan käytettäväksi joustavasti peruskoulun eri asteilla. Kirjoilla ei ollut toimittajaa, joten jouduimme itse kirjoittamaan laulujen melodiat ja sovitukset nuoteille, selvitti Ellen Urho kirjojen syntyhistoriaa.

Johtoajatuksiksi nousi taiteiden välinen integraatio. Ensi kertaa avattiin tietä kokonaisilmmaiselle, ja luovuuden käsittely kirjoissa ihastuttikin monia. Kirjoissa uskallettiin antaa mielikuvitukselle ja musiikin kokemiselle tilaa. Luovan ajattelun ja toiminnan kautta tuettiin keksivää oppimista. Pyrittiin huomioimaan, että opetus vetoaa myös oppilaan ajatteluky- kyyn. Asian oppii vasta, kun on sen itse o i v a l t a n u t .

Inkeri ja Ellen Valkealassa.

Tunnekasvatus ja ajattelukykyyn kehittä- minen käyvät oppimisessa käsi kädessä.

Kuuntelukasvatus nousi tärkeälle sijalle: uutta olivat äänikuvat eli äänimaisemat, jotka uusina nimityksinä lanseerattiin kirjojen yhteydessä. Äänipartituurit otettiin käyttöön myös johdatuksena nuotinlu- kuun. Viserryskoneessa käytettiin esimerkkeinä tuon ajan moderneja sävellyksiä, nähtiin uuden musiikin merkitys opetuksessa ja haluttiin toimia koko äänimateriaalilla.

Masterkurssilaiset opettajineen.

1980-luvulla syntynyt Musiikin didaktiikka -kirja syntyi tarpeesta selkeyttää musiikinopetusta. Kirjan nimen piti alun perin olla Ilmaiseva ihminen, mutta aika ei ollut kypsä tällaiselle nimelle. Uusia kansainvälisiä tuulia ja ideoita haettiin tekemällä matkoja Englantiin, Saksaan ja Itä-Euroopan maihin. Liisa Tenkku asui Amerikassa monta vuotta ja Ellen Urho osallistui lukuisiin kansainvälisiin konferensseihin ja seminaareihin. Ladyt lukivat myös paljon alan kirjallisuutta ja tutustuivat uusimpiin kansainvälisiin musiikkikasvatuksen tieteellisiin tutkimuksiin.

- Istuimme ison ruokapöydän ääressä Ellenin luona kirjoittamassa ja keskustelemassa kaikki loma-ajat. Musiikissa on tärkeää pysyä ajan virtauksissa mukana. 1970-luvun alussa syntyi varsinainen kurssibuumi. Kesäisin kurssitimme ahkerasti opettajia, muistelee Liisa Tenkku.

Johanna Kemppainen:

VIII World Village – Maailmankylä

“Mamma Marakassi lähti Espanjaan. Tavarat ja kassi jäivät Seutulaan.” Tämä laulu löytyy Ellen Urhon ja Liisa Tenkun jo klassikoksi muodostuneesta Vihreä Viserryskone -kirjasta. Vaikka kyseistä kirjaa ei enää paineta, viserryskone käy täyttä vauhtia JaSeSoy ry:n moottoroimana.

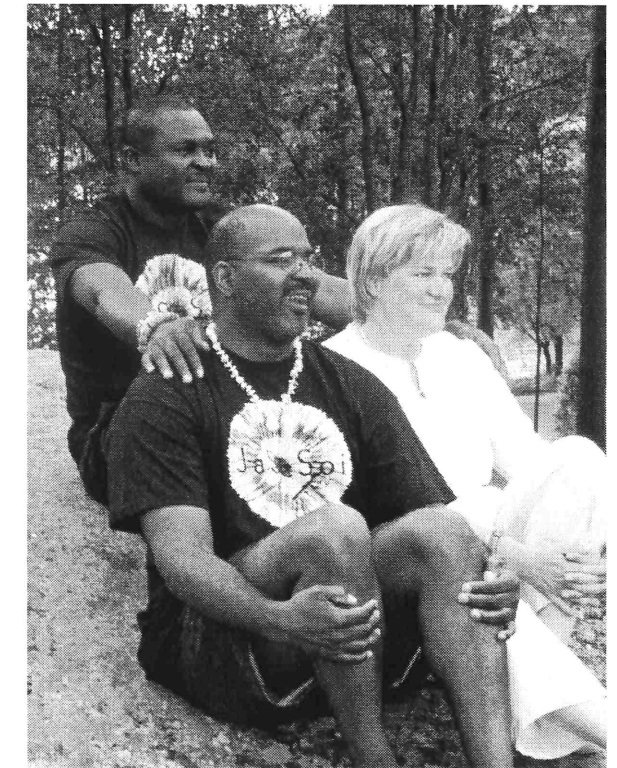
Suomalaisen ei välttämättä tarvitse matkustaa ympäri maailmaa, laukussa leipää ja piimää vaan, eikä unohtaa passiaan Seutulaan, sillä Maailmankylässä Suomessa maailma tulee luoksesi. Sen takaa JaSeSoy ry:n vuosittain järjestämä tapahtuma Suomen suvessa.

Viime kesänä tapahtuma järjestettiin Valkealassa keskellä luonnonkaunista järvimaisemaa, kaukana kiire ja kavala maailma, teemalla Music in Nature – Nature in Music. Kurssilaisia oli 13 hengen tiivis joukko kouluttajinaan Terhi Oksanen Suomesta, Dr. Baruch J. Whitehead USA:sta ja Dela Botri Ghanasta sekä hyvin kurssilaisistaan huolehtiva tiimi jäseninä Tiina Kekäläinen, Tiina Kursula, Juuso Kauppinen ja Jukka Siukonen.

Saimme kouluttajien toimesta kokea kotoista ja etnistä tunnelmaa soiton, laulun ja liikkeen kautta sekä heijasteita Euroopan ja Amerikan Orff-Schulwerkistä. Olimme tuttuun tapaan kuin yhtä suurta perhettä, vaikka tulimme Suomesta, Norjasta, Englannista, USA:sta ja Australiasta. Sauna lämmitettiin joka päivä, jaoimme päivän kokemukset, ilot ja murheet, onnistumiset ja epäonnistumiset saunassa (come back to the sauna – turn a world around), eli keskustelimme ja lauloimme yhdessä kaikesta mahdollisesta maan ja taivaan välillä.

Kurssin viimeisenä iltana kokoonnuimme yhteen teemalla Sharing and Caring. Ja toden totta tunsin olevani askeleen lähempänä maailmanrauhaa, kun englantilaisen, amerikkalaisten ja suomalaisten kanssa yhdessä esitimme suomalaisen kansansävelmän Kaipava. Koin tuossa yhdessä hetkessä ainutlaatuisia yhteenkuuluvuutta, yhteisöllisyyttä ja todella aitoa ystävyyttä. Kun tutustuu henkilökohtaisesti toisen maan, toisen kulttuurin ihmiseen, ymmärtää hiukan paremmin maailmankaikkeutta. Se, mitä maailmalla tapahtuu, koskettaakin konkreettisesti, kun miettii, mitä minun ystäväni nyt tekee, mitä hänelle on mahdollisesti tapahtunut, ja miten hän on selviytynyt niissä olosuhteissa. Maailmantapahtuma saa kasvot. Tällainen rauhankasvatus voi tuntua vähäiseltä näissä suurissa maailman tapahtumissa, mutta kuten itämainen viisaus neuvoo: ”Niin kauan kuin on aikaa, istuta omenapuu.”

Ensi kesänä Maailmakylä järjestetään 6.-11.8.2007 Järvenpäässä, Kallio-Kuninkalassa, Suomen taiteen kultakauden taitelijoiden kotimaisemissa. Tuusulan historiallisella rantatiellä voi aistia ja jakaa kokemuksia kansallisesti ja kansainvälisesti, saada uusia elinikäisiä ystävyyssuhteita, oppia uutta ja luovia vanhaa. Sibeliuksen, Halosen ja Aleksis Kiven hengessä siis, tule Maailmankylään please, tapaamisiin!

Ilmaisia Maailmankylästä. Viimekesän uljas opettajakaarti.

Harri Sandborg:

”Jos haluat, sä voit eri-YTYÄ, jos haluat, sä voit heittä-YTYÄ, voit vaikka villiin-YTYÄ!”

Toinen YTYÄ eli Orff Soikoon -seminaari järjestettiin Ähtärissä syyskuussa. Osallistujia oli yhteensä noin 60, mikä yllätti järjestäjät positiivisesti. Seminaarin kouluttajina toimivat Soili Perkiö, Esa Lamponen sekä työparina Reetta-Kaisa Pirhonen ja Anne-Mari Kivimäki. Koulutuksen sisältöinä oli Kansantanssia ja -musisointia; Pelit ja leikit soittimin sekä Virikkeitä, iloa ja liikuntaa maailmanmusiikista.

Seminaarin pääjärjestäjinä olivat QuuMe lasten- ja nuorten kulttuuriverkosto, Ähtärin kaupunki, Kuusiokunnat sekä Länsi-Suomen lääninhallituksen LuoTa-hanke. JaSeSoin rooli oli toimia yhteistyökumppanina kurssisisältöjen suunnittelussa ja kouluttajayhteistyössä. Orff Soikoon -nimi luotiin Kymenlaaksossa vuonna 2004, ja tarkoituksena tuolloin oli kehittää Orff-koulutus, joka voisi kiertää samalla nimikkeellä ympäri Suomenniemeä.

Riemastuttavaa oli, että Ähtärin lukion koko opettajakunta päätti ennakkuulottomasti osallistua koulutukseen ja saadun palautteen perusteella avartava kokemus oli iloksi ja hyödyksi. Vaikka kyse toki olikin musiikkikurssista, opettajat kiittelivät etenkin kokemaansa pedagogista antia. Soili Perkiö perusteli luennossaan ”Musiikin ja leikin mahdollisuudet lapsen kasvun tukijoina – perinteisten laulujen ja leikkien

viisaus”, miten jopa sikiövaiheesta alkaen rytmin, äänten ja musiikin merkitys muun muassa hermoston kehitykselle on suuri. Tämän hermoston merkitys vaikkapa myöhemmissä matematiikan tai englannin opiskeluissa on helppo ymmärtää.

Kurssilaisina oli ähtäriläisiä, mutta myös paljon tuttuja kasvoja Orff-kursseilta, toki myös muutama ensikertalainen. Järjestäjinä pyrkimyksemme oli tarjota Ähtärin näköinen paikallisväriä sisältävä ohjelma- ja koulutuspaketti. Toivottavasti osuimme maaliin tässä pyrkimyksessä. Tämän tavoitteen toteutumiseksi vierailimme Pirkkanpohjan taidemuseossa, joka on perustettu taiteilijaprofessori Eero Hiironen veistosten ympärille. Illanvietto ja samalla Etelä-Pohjanmaan kansanmusiikkijuhlien Spelien avajaiskonsertti vietettiin Hotelli Mesikämmenessä, jossa cocktail-tilaisuuden jälkeen saimme nauttia korkeatasoisesta, monipuolisesta ja energisestä ohjelmasta. Spelit pidetään vuonna 2007 Ähtärissä.

YTYÄ III järjestetään syyskuussa 2007. Koulutuksen teemana tulee olemaan hyvinvointi ja ehkäpä satsaamme tällä kertaa koulutuksen ohessa myös yhdessäoloon. Toivotamme jo nyt tervetulleiksi vanhat ja uudet tutut.

Kansanmusiikki liikutti Ähtärissä.

Ei savua ilman tulta eikä tulta ilman sytykkeitä..

JaSeSoin Juornal 2/2006

Vuoden 2006 koulutukset ovat takana ja JaSeSoin hallitus valmistautuu jo täyttä päätä ensi vuoden tapahtumiin. Uuden koulutuskalenterin löydät lehden takakannesta, mutta kertaushan on opintojen äiti:

Rytmiseminaari Mikkelissä 16.-18.3.2007

Tasokurssit Orivedellä 3.-8.6.2007

Maailmankylä Järvenpäässä 6.-11.8.2007

Syyskokous Nurmijärvellä 6.10.2007

Vastuu kaikkien kurssien järjestämisestä on siirtynyt JaSeSoille, ja sitä myötä kurssimainonta, -paikat ja -tiimit uudistuvat. Hallitus on ottanut vastaan ison vastuun ja työrupeaman, kannattaa tulla paikalle tarkkailemaan, miten asiat rullaavat...

7.10. Nurmijärvellä valittiin JaSeSoin hallitus vuodelle 2007. Johanna Kemppainen, Heli Raatikainen ja Erwin Woitsch jättivät jäähyväiset hallitusväelle – suurkiitokset yhteisen hyvän eteen tehdystä työstä! Hallituksen keski-ikää alentavat sekä uusia ja tuoreita ideoita vastaavat ensi vuonna Hanne Horto, Anne Nykänen ja Terhi Oksanen. Tervetuloa remmiin!

Rytmiseminaarihistoriikki julkaistaan Mikkelissä maaliskuussa. Tämän vuoksi ensi vuonna ilmestyy vain yksi JaSeSoin Journal, ehkä vähän tavallista tuhdimpana. Syksyn Journalin teemaksi uusi päätoimittaja Pekka Evijärvi on kaavaillut Suuria suomalaisia marimbanrakkaita, osa 1. Muitakin ideoita otetaan mielellään vastaan (pekka.evijarvi@gmail.com).

Taas on yksi Orff-aiheinen opinnäyte valmistunut. Jos tarvitset lähdekirjallisuutta tai olet muuten kiinnostunut, niin tsekkaa Minna Salmelan pro gradu -tutkielma Jyväskylän yliopiston Musiikin laitokselle syksyllä 2006: KEHO KÄYNTIIN JA MUSISOIMAAN. Tutkimus kehorytmiikan soveltuvuudesta peruskoulun yläluokkien musiikinopetukseen. Tavoitin Minnan hänen kotoaan Jalasjärveltä, ja hän kommentoi seuraavasti: ”Tasokursseilla kiinnostuin aiheesta, kehorytmiikkaa oli niin paljon joka paikassa. Halusin viedä sitä myös koulun yläluokille. Gradu valmistui lokakuussa, nyt odotan maisterinpapereita postissa.” Eikä siinä vielä kaikki: Minnalle syntyi 7.9. pieni Viljami-poika. Journal onnittelee!

JaSeSoin hallitus oli paikalla myös todistamassa Helsingin Makasiinipalaa toukokuussa. Ehtiväistä porukkaa.

Jasesoilaiset edustavat myös rokkiskenellä. Procol Harumin konsertissa nähtiin yleisön joukossa Risto Järvenpää, joka jäi viimeisenä yleisöstä osoittamaan suosiotaan seisten kappaleelle Barnyard Story. Ei ihme, koska laulu on todella kaunis ja Gary Brooker tulkitse sen todella mahtavasti.

Jasesoilaiset ehtivät joka paikkaan, kuten huomaatte.

Journalin toimitus toivottaa kaikille musikanteille rentouttavaa joulun aikaa ja oikein hyvää ensi vuotta!

Orff-TASOKURSSIT

3.-8.6.2007 Oriveden Opisto

Tasokursseilla saat Orff-pedagogian keinoin uusia ja syventäviä ideoita pedagogisesti ja muusikkoutesi kehittämisessä. Orff-tasokurssit on vuosittain tasolta toiselle etenevä monipuolinen koulutusohjelma, joka muodostuu kolmesta eri opetustasosta. III-tason jälkeen järjestetään kokoava lopputyöseminaari. Tasokursiohjelman läpivieminen vie kurssilaisilta 3½ vuotta.

Kurssi on tarkoitettu lastentarhanopettajille, luokanopettajille, musiikinopettajille sekä kaikille muille muusikkia työssään käyttäville.

KOULUTTAJAT

Inkeri Simola-Isaksson
Markku Kaikkonen
Terhi Oksanen
Soili Perkiö
Ilkka Salovaara
Harri Setälä

ILMOITTAUTUMISET

11.5. mennessä
Oriveden Opisto
Mari Lehtinen, kurssisihteeri
0207 511 550
mari.lehtinen@kvs.fi

HINTA

JaSeSoi ry:n jäsenet 435 e
muut 455 e
opiskelijat 364 e

KERRO ILMOITTAUTUESSASI

a) oletko jäsen ja mille tasolle olet tulossa
b) minä vuonna olet suorittanut edellisen tason

LISÄTIETOJA

Harri Sandborg
harri.sandborg@pp.inet.fi

JaSeSoi
ry

Musiikkikasvatusyhdistys
Orff-Schulwerk Association of Finland

www.jasesoi.org

JaSeSoi
ry

IX INTERNATIONAL WORLD VILLAGE 2007

Tune in the Roots – Tuning the Roots

A MUSIC SUMMER COURSE in FINLAND

August 6 - August 11, 2007, Järvenpää, Finland

Workshops:

- **People with Frame Drums**
A musical journey with Nordic people sharing pentatonic singing, frame drum and feet dance
- **Creative Folk Dance**
Finding new aspects from the roots of folk dance
- **Pedagogical Approach to World Music**
How to choose the material, and how to teach music of other cultures

Presenters:

- **UULU**, cultural co-operative society, Finland
- **Reetta-Kaisa Pirhonen**, choreographer, performing artist, Finland
- **Soili Perkiö**, Head of Music Department, Sibelius Academy, Finland

Other activities:

A cultural tour in the footsteps of Jean Sibelius and the cultural community of Lake Tuusula. Visiting Ainola (Jean Sibelius's home) and other cultural venues.

Cost:

450 EUROS including course program, accommodation, full board and cultural activities

Registration: JaSeSoi ry/ Jukka Siukonen

Päivänkakkarakantie 1 I 30, FI-02270 Espoo, Finland,
e-mail: siukoset@kolumbus.fi .

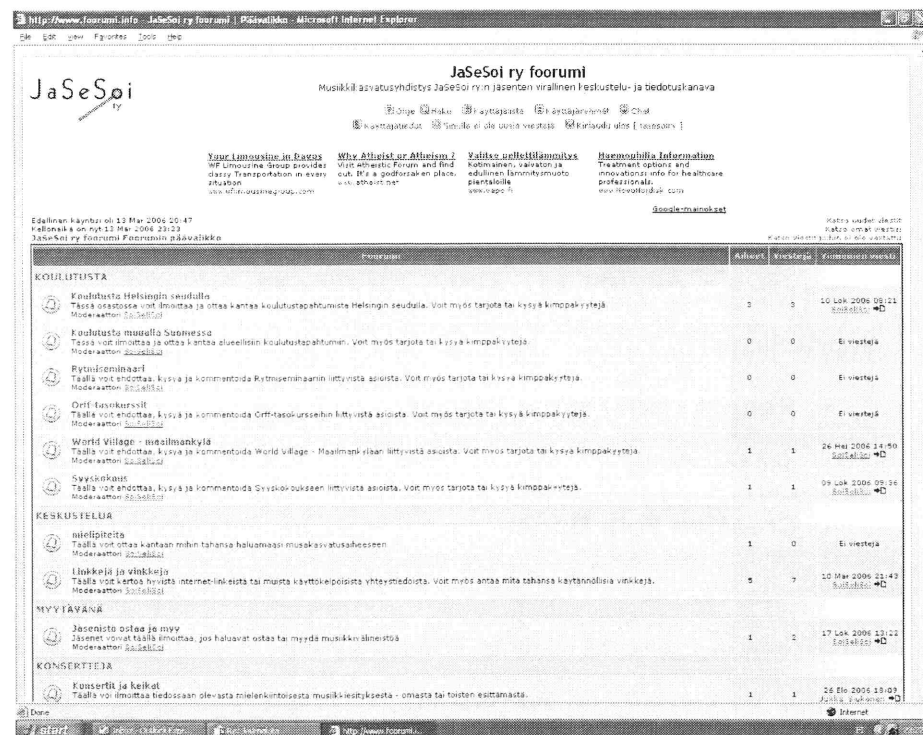
NOTE! Arrival on Monday afternoon, departure on Saturday morning. Program will also contain traditional Finnish Sauna, outdoor activities and performances. Tuition is in English language.

Organizers:

JaSeSoi ry, Orff-Schulwerk Association of Finland
Sibelius Academy, Music University

JaSeSoin jäsenille ja opiskelijoille hinta on 420 euroa.

JaSeSoi
ry

Harri Sandborg:

JaSeSoi Foorumi on helppokäyttöinen keskustelu- ja tiedotuskanava jäsenille

JaSeSoi Foorumi on musiikkikasvattajien helppokäyttöinen vapaan keskustelun ja tiedottamisen kanava internetissä. Foorumiin ei tarvitse rekisteröityä, vaan ainakin toistaiseksi se on kaikille avoin keino tiedottaa ja keskustella. Rekisteröityä toki voi, ja silloin saa laajemmat mahdollisuudet muokata ja käsitellä viestejä. Erityisesti JaSeSoilta on pyydetty mahdollisuutta sopia kimpakkyydeistä koulutustapahtumien lähestyessä. Tässä on se mahdollisuus.

Foorumin aiheet on tässä vaiheessa jaettu neljään päälohkoon: koulutus, keskustelu, myytävänä ja konsertteja. Näiden alla on sitten alalohkoja.

Voit käyttää Foorumia seuraavasti: Voit joko ottaa kantaa tai vastata jo olemassa olevaan viestiin. Klikkaa ensin alaotsikkoon, esim. Pääotsikon "KESKUSTELUA" alla olevaa "linkkejä ja vinkkejä". Sieltä löydät eri aiheista aloitettuja jutunjuuria. Klikkaa haluamaasi, esim. "sointuopas ja paljon materiaaleja". Sitten klikkaa "vastaa" ja voit kommentoida tätä viestiä. Viestisi tulee sijoittumaan olemassa olevien alle. Jos haluat sanoa jotakin asiasta, josta vielä ei ole kirjoitettu, esim. kertoa hyvästä nettilinkistä, klikkaa esim. "Linkkejä ja vinkkejä" ja sieltä "Uusi aihe".

Jos et ole varma, mihin kohtaan mielessäsi oleva aihe kuuluu, älä välitä, vaan kirjoita rohkeasti. Näytön vasemmassa reunassa olevat liput ovat keltaisia aina kun aiheeseen on tullut uusia viestejä, joten viestisi tulee kyllä huomatuksi.

Foorumissa on lisäksi joitakin hienouksia, joihin voi perehtyä halutessaan. Perusviestintä, lyhyet ja ytimekkäätkin heitot ovat tervetulleita ja lisäävät musiikkikasvattajien mahdollisuuksia ottaa yhteyttä toisiinsa sekä vaihtaa ajatuksia ja tietoja musiikista sekä musiikkikasvatuksesta – tai mistä vaan muustakin aiheesta. Linkki Foorumiin löytyy osoitteesta www.jasesoi.org.

Syksy

säv. san. Esa Lamponen

A

Syk-sy saa-puu ja il - lat tum-men-tuu, sa-de lyö mus-taan ik - ku - naan. Tum-mat

B

pil - vet ne peit - tää au - rin - gon, tuu - li nur - kis-sa tui - ver - taa. Kuu-luu

taa taa taa, kuu-luu taa taa taa, tuu - li kat - to - a pau - kut - taa. Kuu-luu

sa-de kat - to - a rum - mut - taa.

taa taa taa, kuu-luu taa taa taa, tuu - li kat - to - a pau - kut - taa.

sa-de kat - to - a rum - mut - taa.

Copyright © Esa Lamponen

JaSeSoy

Musiikkikasvatusyhdistys
Orff-Schulwerk Association
of Finland

MITÄ ON ORFF-SCHULWERK?

- Orff-Schulwerkissä tärkeintä ei ole valmis esitys vaan se, mitä tapahtuu matkalla.
- * Orff-Schulwerk lähestymistapa rohkaisee kasvattajaa ja lasta luovaan musiikin tekemiseen.
- * Aktiivisella osallistumisella, kokeilemisella ja keksimisellä Orff-Schulwerk innostaa kokonaisvaltaiseen musiikilliseen elämykseen.

JaSeSoy on vapaan musiikkikasvatuksen yhdistys, joka on perustettu vuonna 1993. Yhdistyksen tarkoituksena on tukea ja edistää kaikenikäisten kansalaisten musiikillista ja kokonaisilmaisullista kasvua.

JaSeSoy järjestää Orff-Schulwerkin ideoille ja ajatuksille pohjautuvia koulutustilaisuuksia. Keväinen **Rytmiseminaari** on yhdistyksen keskeisin koulutustapahtuma. Muita vuosittaisia kursseja ovat kesällä pidettävät viikon pituiset **Orff-tasokurssit I-III** sekä englanninkielinen **Maailmankylä – World Village**.

JaSeSoy on avoin kaikille musiikista ja musiikkikasvatuksesta kiinnostuneille ihmisille ammatista riippumatta. Jäseniä yhdistää erityisesti kiinnostus käyttää Orff-pedagogiikan suomalaisia sovelluksia omassa työssään.

JaSeSoy on kansainvälisen Orff-Schulwerk -liikkeen hyväksymä organisaatio. Yhdistyksellä on hyvät suhteet Orff-Instituuttiin Salzburgiin, Carl Orff -säätöön ja Orff-yhdistyksiin ympäri maailmaa. Näiden suhteiden avulla yhdistys on pystynyt tuottamaan korkeatasoisia kansainvälisiä kouluttajia sekä omille kursseilleen että muiden musiikkikasvatusorganisaatioiden käyttöön. JaSeSoy ry:n kouluttajavaihtona myös lukuisat suomalaiset on kutsuttu kouluttamaan ulkomailla.

JaSeSoy tarjoaa jäsenilleen (jäsenmaksu 30 e)
* koulutuslennuksen Rytmiseminaarista
* JaSeSoy Journal -jäsenlehdessä
* mahdollisuuden koulutustukeen kansainvälisille Orff-kursseille
* ilmaisen koulutuksen yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä
* Orff-käsikirjaston palvelut
* JaSeSoy-tuotteita ja -julkaisuja jäsenhintaan

Osallistumalla koulutuksiin ja yhdistyksen toimintaan saat uusia ystäviä Suomesta ja ympäri maailmaa. Lisäksi saat mahdollisuuden löytää itsestäsi uusia musiikillisia ulottuvuuksia. Luovuus, ilo ja musiikillinen kasvu ovat pohjana jatkuvalla oppimiselle.

JASESOI RY:N HALLITUS 2007

Puheenjohtaja

Tiina Kekäläinen
ti.ke@dnainternet.net

Varsinaiset jäsenet

Pekka Evijärvi
pekka.evijarvi@gmail.com

Juuso Kauppinen
kauppinen.juuso@kolumbus.fi

Terhi Oksanen
terhi.oksanen@netsonic.fi

Harri Sandborg
harri.sandborg@pp.inet.fi

Jukka Siukonen
siukoset@kolumbus.fi

Varajäsenet
Hanne Horto
hanne.horto@kotiportti.fi

Kirsi Hyypä
kirsi.hyypa@jippii.fi

Hanna-Maija Jytälä
hanna-maija.jytala@siba.fi

Tiina Kursula
kursis@kotiportti.fi

Anne Nykänen
annykane@siba.fi

www.jasesoi.org

JaSeSoin syyskoulutuksessa soitto soi, myös itse tehdyin soittimin.

JaSeSoy